

Gebruik van de bromfietshelm in Nederland in de zomer van 1999

Dr. Ch. Goldenbeld & J.K. Batstra

R-2000-8

Gebruik van de bromfietshelm in Nederland in de zomer van 1999

Observatie- en interviewstudie in acht Nederlandse politieregio's,
uitgevoerd als nulmeting voor de evaluatie van geïntensiveerd
politietoezicht in het verkeer

Documentbeschrijving

Rapportnummer:	R-2000-8
Titel:	Gebruik van de bromfietshelm in Nederland in de zomer van 1999
Ondertitel:	Observatie- en interviewstudie in acht Nederlandse politieregio's, uitgevoerd als nulmeting voor de evaluatie van geïntensiveerd politietoezicht in het verkeer
Auteur(s):	Dr. Ch. Goldenbeld & J.K. Batstra
Onderzoeksmanager:	Drs. D.A.M. Twisk
Projectnummer SWOV:	51.175
Code opdrachtgever:	Opdrachtbrief SWOV.001.BH
Opdrachtgever:	Openbaar Ministerie, College van Procureurs-Generaal, Parket-Generaal, Bureau Verkeershandhaving
Trefwoord(en):	Crash helmet, moped, use, interview, data acquisition, evaluation (assessment), Netherlands.
Projectinhoud:	<p>Het Openbaar Ministerie heeft zich onder andere tot doel gesteld het politietoezicht op helmgebruik door bromfietzers te stimuleren. In acht Nederlandse politieregio's worden regioplannen voor verkeershandhaving opgesteld die in de loop van 1999-2000 uitgevoerd dienen te worden. Onderdeel van elk regioplan vormt de monitoring van het helmgebruik door middel van metingen.</p> <p>Dit rapport doet verslag van de nulmeting voor deze monitoring, die eind juni 1999 is uitgevoerd om het (juiste) gebruik van de helm vast te stellen vóór de invoering van het geïntensiveerde politietoezicht. Het onderzoek bestond uit observaties en vraaggesprekken.</p>
Aantal pagina's:	26 + 44 blz.
Prijs:	f 25,-
Uitgave:	SWOV, Leidschendam, 2000

Samenvatting

Het Openbaar Ministerie heeft zich tot doel gesteld naast het toezicht op rijnsnelheid ook het politietoezicht op alcoholgebruik, gordelgebruik en helmgebruik door bromfietzers te stimuleren. In acht Nederlandse politieregio's worden regioplannen voor verkeershandhaving opgesteld die in de loop van 1999-2000 uitgevoerd dienen te worden. Onderdeel van elk regioplan vormt de monitoring door middel van metingen van het verkeersgedrag waarop het toezicht zich richt.

Dit rapport doet verslag van de nulmeting voor deze monitoring, die eind juni 1999 is uitgevoerd om het (juiste) gebruik van de helm vast te stellen vóór de invoering van het geïntensiveerde politietoezicht. Het onderzoek bestond uit observaties en vraaggesprekken. Naast het (juiste) gebruik van de bromfietshelm is onder andere ook aandacht besteed aan de conditie van de helm en de houding van bromfietzers ten aanzien van het helmgebruik.

Het onderzoek heeft aangetoond dat het helmgebruik onder bromfietsbestuurders over alle acht politieregio's op 92,5% ligt: 6 percentagepunten lager dan de 98,5% die in 1996 werd gemeten. Ook het helmgebruik onder rijders heeft zich in negatieve zin ontwikkeld; het percentage rijders zonder helm steeg van ongeveer 14% in 1996 tot 30% in 1999.

Het helmgebruik en een nadere inspectie van de helm bij bromfietzers die hun medewerking verleenden aan een vraaggesprek, leverde een overwegend ongunstig beeld op. Daarbij is gebleken dat de kinband nog vaak niet gebruikt wordt door bestuurders (bij 15% het geval) dan wel te los wordt bevestigd (bij 23% het geval). Indien we ook andere aspecten van het helmgebruik in ogenschouw nemen blijkt dat slechts vier op de tien bromfietzers een goede helm heeft en deze ook goed draagt. Het gaat dan om de aspecten: goed over het voorhoofd gedragen, goedkeuringslabel in de helm, verandering van het helmoppervlak door verf of stickers, en schade aan het helmoppervlak.

Al met al geven de resultaten aan, dat het gebruik van de bromfietshelm de blijvende aandacht van de verkeersveiligheidsgemeenschap verdient. De situatie is ten opzichte van 1996 duidelijk verslechterd. Op z'n minst zal verdere verslechtering in de komende jaren tegengegaan moeten worden. Dit zal moeten gebeuren door landelijke en lokale voorlichting, en continu en geïntensiveerd politietoezicht.

Summary

Use of moped crash helmets in the Netherlands in the summer of 1999; Observation and interview study in eight Dutch police regions carried out as a baseline measurement for the evaluation of intensified police enforcement in traffic

In addition to the enforcement of driving speeds, the Public Prosecutions Department has also set other objectives: the stimulation of police enforcement in regard to alcohol use, seat belt use and the use of crash helmets among moped riders. Regional plans for traffic enforcement drawn up in eight Dutch police regions will have to be implemented in the course of 1999-2000. Included in each of these regional plans is the necessity of monitoring (by means of measuring) the traffic behaviour upon which the enforcement activities are focused.

This report gives an account of the baseline measurement for this monitoring that was conducted in late June 1999 for the purpose of establishing the proper use of the crash helmet previous to the introduction of intensified police enforcement. The study consisted of observations and interviews. In addition to the proper use of the moped crash helmet, attention was also devoted to the condition of the crash helmet and the attitude of moped riders in regard to the use of crash helmets.

The study showed that the use of crash helmets among moped riders distributed throughout all eight police regions was 92.5%; this is 6 percentage points lower than the 98.5% measured in 1996. The number of moped passengers not using a crash helmet has increased from 14% in 1996 to 30% in 1999.

The use of crash helmets and a more detailed inspection of the crash helmets being used by moped riders who lent their co-operation in the form of participating in an interview provided a predominantly unfavourable picture. These interviews showed that not using the chin band (the case among 15%) or having it too loosely attached (the case among 23%) is still being frequently encountered among moped riders. If we also examine other aspects of the use of crash helmets, it appears that only four out of ten moped riders have a good crash helmet and also wear it properly, i.e. wearing it properly over the forehead, having a crash helmet with an approval label, having a crash helmet in which the surface remains unaltered by paint or stickers, and having a crash helmet with an undamaged surface.

All in all, the results indicate that the use of the moped crash helmet deserves ongoing attention from the road safety community. The situation has worsened since 1996. At the very least, the continued deterioration in this regard should be counteracted in coming years. This should be done by means of national and local public information campaigns as well as continuous, intensive police enforcement.

Inhoud

1.	Inleiding	6
2.	Methode	7
2.1.	Vorbereiding van de metingen	7
2.2.	Uitvoering	7
2.2.1.	Periode, regio's en organisatie	7
2.2.2.	Observaties	9
2.2.3.	Enquêtes	9
3.	Resultaten en discussie	10
3.1.	Draagpercentages bromfietshelm	10
3.1.1.	Draagpercentages bij passerende bromfietzers	10
3.1.2.	Totaaloverzicht draagpercentages	11
3.2.	Enquêteresultaten	12
3.2.1.	Steekproefsamenstelling en respons	12
3.2.2.	Kenmerken van het gebruik en de conditie van de bromfietshelm	14
3.2.3.	Perceptie van controles en pakkans	16
3.2.4.	Attitude inzake helmgebruik	17
3.2.5.	Bezit van bromfietscertificaat of rijbewijs	18
3.2.6.	Overzicht enquêteresultaten per regio	18
3.2.7.	Vergelijkingen met eerder onderzoek	20
4.	Conclusies en aanbevelingen	23
	Literatuur	25
Bijlage 1	Enquêteresultaten per vraag	27
Bijlage 2	Enquêteresultaten per regio	43

1. Inleiding

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft zich tot doel gesteld naast het toezicht op rijsnelheid ook het politietoezicht op alcoholgebruik, gordelgebruik en helmgebruik door bromfietzers te stimuleren. In acht Nederlandse politieregio's worden regioplannen voor verkeershandhaving opgesteld die in de loop van 1999-2000 uitgevoerd dienen te worden. In opdracht van het OM houdt het Bureau Verkeershandhaving zich bezig met de voorbereiding en uitwerking van deze regioplannen. Onderdeel van elk regioplan vormt de monitoring door middel van metingen van het verkeersgedrag waarop het toezicht zich richt.

De eerste stap in de monitoring van het helmgebruik door bromfietzers is een eerste meting daarvan, de zogenaamde nulmeting. Deze dient om het feitelijke gebruik van de helm vast te stellen, voordat het geïntensiverde politietoezicht plaatsvindt. Na de nulmeting zal het politietoezicht geïntensiveerd worden. Vervolgens kan via een herhaalde meting van het bromfietshelmgebruik (de 'nameting') worden nagegaan of er verbetering in het gebruik is opgetreden. Voor zover mogelijk moet daarbij ook worden nagegaan of verandering in gebruik te maken kan hebben gehad met alternatieve ontwikkelingen buiten het politietoezicht om.

Dit rapport doet verslag van de nulmeting voor de monitoring in het kader van de bovengenoemde regioplannen voor verkeershandhaving. Deze nulmeting is eind juni 1999 uitgevoerd. Dit is gedaan in acht Nederlandse politieregio's om te zien of de verschillende manieren van toezicht, vóór de intensivering daarvan, in de regio's hebben geleid tot verschillende resultaten in het helmgebruik. Naast het dragen van de bromfietshelm is in de meting ook aandacht besteed aan:

1. de frequentie waarin brom- of snorfietzen zonder identificatieplaat voorkomen en het helmgebruik van de bestuurders daarvan;
2. de kenmerken van de rit die wordt afgelegd met de bromfiet;
3. het (juiste) gebruik van de helm;
4. de conditie van de helm;
5. het bezit van bromfietscertificaat en/of -rijbewijs;
6. de houding van bromfietzers ten aanzien van het helmgebruik;
7. de perceptie van de bromfietshelmcontroles en van de kans om gepakt te worden voor het rijden zonder helm.

De aspecten 2 t/m 7 zijn gemeten via vraaggesprekken langs de weg met bromfietzers die (op een veilige wijze) uit het verkeer konden worden gehaald. De methode en de uitvoering van het onderzoek worden uitvoeriger beschreven in hoofdstuk 2. Een volledige beschrijving van de uitvoering van het onderzoek is gegeven in een apart draaiboek van het onderzoek (Inspectrum, 1999). In hoofdstuk 3 volgt een presentatie van de belangrijkste onderzoeksresultaten; deze worden tevens onderling vergeleken en bediscussieerd. Een volledig overzicht van statistische toetsingen van vergelijkingen tussen regio's onderling en afzonderlijke regio's afgezet tegen de rest van de regio's, is weergegeven in een apart bijlagenboek (Goldenbeld, 1999). De voornaamste conclusies van het onderzoek worden in hoofdstuk 4 op een rij gezet.

2. Methode

2.1. Voorbereiding van de metingen

De voorbereiding van de nulmeting naar het gebruik van bromfietshelmen bestond uit:

- a. samenstelling van het observatie- en enquêteformulier;
- b. bepaling van de omvang van de observatie-/enquête teams en de tijdstippen van de metingen;
- c. keuze van de meetlocaties.

Zowel het observatieformulier als het enquêteformulier zijn gebaseerd op formulieren van een eerder onderzoek van Schoon & Varkevisser (1997). Beide formulieren zijn samengevoegd in één nieuw formulier voor het huidige onderzoek.

Op dinsdag 20 april 1999 werd een pretest gehouden van de observatie- en enquêtemeting. Hierbij werd tevens geëxperimenteerd met verschillende teamgroottes. In vier verschillende steden werden gedurende een hele dag de meetprocedures uitgevoerd onder leiding van SWOV-medewerkers (Schoon & Batstra, 1999). Hieruit bleek dat meten tijdens de ochtendspits (7.00-10.00 uur) en de middagspits (15.00-18.00 uur) de beste resultaten opleverde, en dat het mogelijk was het interviewen en het observeren gecombineerd uit te laten voeren door één persoon. Aan de hand van de ervaringen van het vooronderzoek werden de formulieren en de instructies aangepast. Naast een schriftelijke instructie kregen de medewerkers van het uitvoerend veldwerkbureau Inspectrum ook een mondelinge instructie. Deze vond een week voor de meting plaats.

In overleg tussen de politiekorpsen en de SWOV zijn er verschillende meetlocaties in verschillende steden per politieregio vastgesteld. Voor de selectie van waarnemingslocaties werden de volgende twee hoofdcriteria gegeven:

- een mogelijkheid om bromfietzers veilig uit het verkeer te halen en op een veilige standplaats te interviewen;
- een hoog aanbod van bromfietzers.

Het volledige meetschema is weergegeven in het draaiboek van Inspectrum (Inspectrum, 1999).

2.2. Uitvoering

2.2.1. *Periode, regio's en organisatie*

Het veldwerk is uitgevoerd eind juni 1999. In deze periode zijn vier teams in acht regio's actief geweest:

- Team 1: Friesland en Drenthe;
- Team 2: Rijnmond en Kennemerland;
- Team 3: Zuid-Oost-Brabant en Zeeland;
- Team 4: Utrecht en Twente.

Elk team bestond uit vijf personen: vier interviewers en één coördinator. De interviewers werkten op afzonderlijke locaties en deden naast de interviews ook de observaties.

De taak van de coördinatoren was het controleren van de interviewers. Stonden de interviewers op de juiste locatie? Vulden ze het interview-formulier op juiste wijze in? Daarnaast waren de coördinatoren het aanspreekpunt voor de interviewers. Indien de interviewers formulieren nodig hadden, of naar een andere locatie met meer aanbod van bromfietzers vervoerd moesten worden, dan konden ze de coördinator bellen met hun eigen mobiele telefoon.

Tabel 2.1 geeft een overzicht van regio's en steden waar de metingen plaatsvonden.

Regio	Steden
Friesland	Heerenveen, Leeuwarden, Drachten
Drenthe	Emmen, Hoogeveen, Assen, Hollandse Veld, Noordsche Schut
Twente	Enschede, Hengelo, Oldenzaal, Goor
Utrecht	Houten, Nieuwegein, Utrecht, Rhenen, Veenendaal
Kennemerland	Haarlem, Hooffdorp, Nieuw-Vennep, Zandvoort
Rijnmond	Rotterdam, Spijkenisse
Brabant, ZO	Eindhoven, Helmond, Veldhoven, Geldrop, Deurne
Zeeland	Goes, Vlissingen, Middelburg, Oost-Souburg

Tabel 2.1. Regio's en steden waar observaties en enquêtes plaatsvonden.

Het veldwerk is in eerste instantie uitgevoerd op de volgende vijf onderzoeksdagen:

- maandag 21 juni 1999: van 07.30 tot 10.00 uur en van 15.00 tot 18.00 uur;
- dinsdag 22 juni 1999: van 07.30 tot 10.00 uur en van 15.00 tot 18.00 uur;
- woensdag 23 juni 1999: van 11.00 tot 14.00 uur en van 15.00 tot 18.00 uur;
- donderdag 24 juni 1999: van 11.00 tot 14.00 uur en van 15.00 tot 18.00 uur;
- vrijdag 25 juni 1999: van 11.00 tot 14.00 uur en van 15.00 tot 18.00 uur.

Na de eerste twee meetdagen werd besloten om alle geplande ochtendmetingen naar de latere tijdstippen te verplaatsen, naast de reeds geplande middagmetingen. De reden hiervoor was dat het aantal gerealiseerde interviews op maandag- en dinsdagochtend over het algemeen te laag was.

Na afronding van de uitvoering in de bovengenoemde week en na verwerking van de gegevens bleek dat het aantal gerealiseerde interviews in twee regio's (Friesland en Twente) tegenviel. Op basis van deze constatering is besloten in deze regio's op donderdag 22 juli 1999 tussen 11.00 en 14.00 uur en van 15.00 tot 18.00 uur opnieuw interviews af te nemen en tellingen te doen.

Tijdens uitvoering van het veldwerk droegen alle veldmedewerkers een oranje veiligheidsvest. Dit vergroot de zichtbaarheid van de medewerkers voor weggebruikers. Bovendien is een oranjegekleurd vest een opvallend detail voor bromfietzers.

Na afloop van elke onderzoeksdag hebben de coördinatoren de aantallen gerealiseerde interviews en het aantal weigeraars doorgebeld aan de projectleider van Inspectrum. Deze heeft de aantallen op zijn beurt doorgegeven aan de projectleider van de SWOV. Op deze wijze kon direct de planning van de inzet op de overige onderzoeksdagen aangepast worden om een gelijkmatige verdeling van het aantal interviews over de regio's te krijgen. Het streefaantal interviews per regio was 150. Het streefaantal voor het totale aantal waarnemingen - interviews en observaties samen - was minimaal 300 per regio.

Een volledige beschrijving van de uitvoering van het onderzoek, inclusief locaties, tijdstippen, meet- en enquêteformulier, en instructies, is gegeven in het draaiboek van Inspectrum (Inspectrum, 1999) dat in opdracht van de SWOV werd samengesteld.

2.2.2. *Observaties*

Tijdens de observaties van het helmgebruik werden de volgende gegevens genoteerd:

- wel of niet dragen van een helm van de bestuurder van een bromfiets;
- wel of niet dragen van een helm van de rijder op een bromfiets;
- wel of niet dragen van een helm van de bestuurder van een brom- of snorfiets zonder een identificatieplaat of -sticker;
- wel of niet dragen van een helm van de rijder op een brom- of snorfiets zonder een identificatieplaat of -sticker.

2.2.3. *Enquêtes*

Naast de observaties werden door de waarnemer/interviewer ook interviews gehouden met bromfietzers en hun rijders. Hierin werd gevraagd naar:

- het gebruik van de helm en de manier waarop deze wordt gebruikt;
- de staat waarin de helm verkeert;
- de afgelegde route;
- het bezit van bromfietscertificaat en/of -rijbewijs;
- de attitude ten opzichte van helmgebruik;
- de directe en indirecte ervaring met politiecontroles op bromfietzers zonder helm.

De interviewers werden geïnstrueerd om op een veilige manier de bromfietzers voor medewerking aan een vraaggesprek te benaderen. Bij weigering tot deelname aan het vraaggesprek noteerden de interviewers wel enkele kenmerken, zoals geslacht, leeftijd en helmgebruik.

Aangezien op een locatie zowel de observaties als de enquêtes uitgevoerd werden door één persoon, werd een vraaggesprek even onderbroken zodra er een bromfiets passeerde. Er werd dan genoteerd of de bestuurder (en eventuele rijder) van de passerende brommer wel of niet een helm droeg.

3. Resultaten en discussie

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. In § 3.1 wordt het wel of niet dragen van de bromfietshelm beschreven en uitgedrukt in draagpercentages voor de verschillende regio's en categorieën bromfietzers.

Paragraaf 3.2 geeft de enquêteresultaten inzake het gebruik van de bromfietshelm weer. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- de steekproefgrootte, -samenstelling en respons (§ 3.2.1);
- kenmerken van het helmgebruik en de conditie van de bromfietshelm (§ 3.2.2);
- de perceptie van de bromfietshelmcontroles en van de kans om gepakt te worden voor het rijden zonder helm (§ 3.2.3);
- de attitude ten opzichte van het helmgebruik (§ 3.2.4);
- het bezit van een bromfietscertificaat of een rijbewijs voor een ander motorvoertuig (§ 3.2.5);
- een overzicht van significante resultaten per regio (§ 3.2.6);
- een vergelijking met eerder onderzoek (§ 3.2.7).

Alle enquêteresultaten zijn per vraag in *Bijlage 1* weergegeven; in *Bijlage 2* zijn de resultaten per regio gerangschikt.

3.1. Draagpercentages bromfietshelm

3.1.1. Draagpercentages bij passerende bromfietzers

Tabel 3.1 geeft de uitkomsten van de tellingen van het helmgebruik bij passerende bromfietsen en gemotoriseerde tweewielers zonder identificatieplaat. Over alle acht regio's gemiddeld (te beschouwen als het landelijk beeld) draagt 93,6% van de passerende bromfietzers een helm. Met name in de politieregio Utrecht wordt een lager draagpercentage gevonden (88,5%).

Regio	Bromfietsen				Gemotoriseerde tweewieler zonder identificatieplaat			
	Bestuurders		Bijrijders		Bestuurders		Bijrijders	
	Met helm (%)	Zonder helm	Met helm	Zonder helm	Met helm	Zonder helm	Met helm	Zonder helm
Friesland	138 (97,2%)	4	2	3	6	2	-	-
Drenthe	433 (94,8%)	24	13	12	19	46	2	6
Twente	337 (92,3%)	28	25	12	4	115	17	7
Utrecht	316 (88,5%)	41	21	7	16	81	1	1
Kennemerland	387 (94,9%)	21	20	10	5	128	-	9
Rijnmond	591 (93,4%)	42	32	12	24	105	3	15
Brabant, ZO	412 (94,3%)	25	23	3	18	18	1	1
Zeeland	259 (94,5%)	15	12	4	9	9	1	-
Onbekend	154 (95,0%)	8	3	1	8	18	-	-
Totaal	3027 (93,6%)	208	151 (70,2%)	64 (29,7%)	109	522	25	39

Tabel 3.1. *Helmgebruik bij passerende bromfietsen en gemotoriseerde tweewielers zonder identificatieplaat.*

Verder is in *Tabel 3.1* te zien dat het aandeel bijrijders zonder helm bijna een derde is (29,7%). Dit is een aanzienlijke toename ten opzichte van 1996, toen werd vastgesteld dat 14% van de bijrijders geen helm droeg (Schoon & Varkevisser, 1997).

Verder constateren we dat op de totale stroom van passerende gemotoriseerde tweewielers (tweewielers met een oranje snorfiets-identificatieplaat niet meegeteld) één op de zes voertuigen (16,3%) een tweewieler zonder identificatieplaat is.

3.1.2. Totaaloverzicht draagpercentages

Indien de tellingen van het helmgebruik bij langsrijdende bromfietzers worden aangevuld met de tellingen bij bromfietzers die zijn staande gehouden en benaderd voor medewerking aan het onderzoek, verkrijgen we het totaaloverzicht van draagpercentages. *Tabel 3.2* geeft dit totaaloverzicht per politieregio. In alle regio's is het streefaantal van minimaal 300 waarnemingen van helmgebruik ruimschoots gehaald.

Tabel 3.2 laat een landelijk draagpercentage van 92,5% zien. In het onderzoek in 1996 werd het draagpercentage op 98,5% vastgesteld (Schoon & Varkevisser, 1997). Ten opzichte van 1996 is het draagpercentage met 6 percentagepunten gedaald.

De 95%-betrouwbaarheidsmarges geven aan dat het werkelijke percentage helmgebruik met 95% zekerheid binnen de marges rondom het gemeten percentage ligt. Het gemeten percentage helmgebruik over de gehele steekproef is 92,5%. Met 95% waarschijnlijkheid ligt het werkelijke percentage dus tussen 91,7% en 93,3%.

Regio	Ondervraagden		Weigeraars		Passerende bromfietzers		Totaal waarnemingen		
	N	Met helm (%)	N	Met helm (%)	N	Met helm (%)	N	Met helm (%)	95%-betrouwbaarheidsmarge
Friesland	143	89,5%	49	91,8%	142	97,2%	334	93,1%	± 2,7
Drenthe	173	85,6%	57	82,5%	457	94,8%	687	91,4%	± 2,1
Twente	118	97,5%	82	92,7%	365	92,3%	565	93,5%	± 2,1
Utrecht	138	86,2%	55	83,6%	357	88,5%	550	87,5%	± 2,8
Kennemerland	194	95,9%	69	88,4%	408	94,9%	671	94,5%	± 1,8
Rijnmond	146	91,1%	90	91,1%	633	93,4%	869	92,8%	± 1,7
Brabant, ZO	114	93,9%	56	96,4%	437	94,3%	607	94,4%	± 1,9
Zeeland	155	91,0%	29	89,7%	274	94,5%	458	93,0%	± 2,3
Totaal	1181	91,2%	487	89,7%	3073	93,5%	4741	92,5%	± 0,8

Tabel 3.2. Draagpercentages van bromfietshelmen in de verschillende politieregio's. De 95%-betrouwbaarheidsmarge rondom het gevonden percentage is berekend met de formule: $marge = 1,96 \times (p \times q/n)^{1/2}$, waarbij: p =percentage steekproefuitkomst, $q=100-p$, n =steekproefomvang.

Bij deze schatting is nog geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat zich ook een deel van de bromfietzers bevindt onder de bestuurders zonder helm op gemotoriseerde tweewielers zonder identificatieplaat. Indien we aannemen dat ongeveer een kwart van de helmloze bestuurders op deze voertuigen in feite een bromfietser is, dan komt de schatting van het draagpercentage op circa 90% uit. Nemen we aan dat ongeveer de helft van de helmloze bestuurders op deze voertuigen in feite een bromfietzers is, dan verlaagt zich de schatting tot circa 88%.

In zeven van de acht regio's ligt het draagpercentage van de helm dicht bij het landelijk percentage. De politieregio Utrecht valt in ongunstige zin op door een draagpercentage van slechts 87,5: dit is 5 percentagepunten onder het landelijk gemiddelde (92,5%).

De vergelijking van draagpercentages bij ondervraagden/weigeraars enerzijds en passerende bromfietzers anderzijds laat voor de meeste regio's geen grote verschillen zien. Een uitzondering hierop vormen de regio's Friesland en Drenthe, waar deze percentages significant van elkaar verschillen. In beide regio's vinden we dat het draagpercentage onder ondervraagden en weigeraars aanzienlijk lager is dan het percentage onder passerende bromfietzers. Dit resultaat geeft aan dat de groep ondervraagden op het kenmerk helmdracht niet representatief is voor de totale populatie bromfietzers in de regio. Het resultaat doet vermoeden, dat de groep ondervraagden in deze beide regio's wellicht ook op andere kenmerken niet representatief is voor de populatie.

Een vergelijking van de draagpercentages bij ondervraagden en weigeraars laat voor bijna alle politieregio's geen significante of grote verschillen zien. Over het algemeen is er dus geen aanwijzing dat ondervraagden en weigeraars op dit kenmerk van elkaar afwijken. Een uitzondering is de politieregio Kennemerland waar het draagpercentage onder weigeraars (88%) lager is dan onder de ondervraagden (96%).

3.2. Enquêteresultaten

3.2.1. Steekproefsamestelling en respons

Tabel 3.3 geeft de aantallen respondenten en responsgraad bij de enquête voor de verschillende regio's, evenals de sekse en leeftijd van de ondervraagden. De opgegeven aantallen respondenten in deze en volgende tabellen betreffen steeds de groep respondenten van wie een antwoord of gegeven is genoteerd. Aangezien bij sommige vraaggesprekken niet alle vragen zijn beantwoord (door het tussentijds afbreken van het interview door de ondervraagde of soms ook door slordigheid van de interviewer), kunnen de aantallen respondenten per vraag (licht) verschillen. Tevens kunnen de aantallen respondenten voor sommige vragen afwijkend zijn, doordat de vraag niet van toepassing was op een aantal respondenten. Het is duidelijk dat van respondenten die geen helm droegen, ook geen gegevens over de helm genoteerd konden worden.

Regio	Ondervraagden							Weigeraars		Respons	
	Sekse		Leeftijd					Sekse		N	% man
	N	% man	N	10-16	17-18	19-24	>24 jaar	N	% man		
Friesland	140	61%	140	16%	31%	31%	23%	49	63%	189	62%
Drenthe	172	71%	175	27%	38%	17%	18%	60	67%	239	75%
Twente	110	74%	121	17%	28%	21%	33%	79	80%	206	62%
Utrecht	142	73%	143	20%	21%	25%	34%	57	75%	206	72%
Kennemerland	194	63%	186	12%	30%	21%	37%	70	63%	265	73%
Rijnmond	140	70%	143	15%	33%	17%	35%	94	67%	247	62%
Brabant, ZO	115	78%	120	15%	32%	24%	29%	59	75%	183	68%
Zeeland	150	75%	154	27%	39%	14%	20%	30	67%	185	84%
Totaal	1163	70%	1205	19%	32%	21%	28%	498	70%	1720	72%

Tabel 3.3. *Beschrijving van de steekproef van de enquête voor de verschillende regio's: sekse en leeftijd van de ondervraagden, sekse van de weigeraars, en de respons.*

De streefaantallen van 150 vraaggesprekken per regio zijn in zes regio's ruimschoots (Drenthe, Kennemerland, Zeeland), of bijna gehaald (Friesland, Utrecht, en Rijnmond). In twee regio's (Twente en Zuid-Oost-Brabant) zijn de gerealiseerde aantallen vraaggesprekken duidelijk onder de streefnorm gebleven.

De responsgraad van het onderzoek was zeer hoog: 72% van alle bromfietzers die benaderd werden om mee te werken aan het onderzoek, verleenden hun medewerking. Ter vergelijking: in een veldonderzoek bij Nederlandse fietsers in 1998 werd bijvoorbeeld een (hoge) responsgraad van 66% gevonden (Goldenbeld & Schaap, 1999). Ook per regio is de responsgraad zeer hoog te noemen - variërend van 62% respons in Friesland tot 84% respons in Zeeland. Deze hoge responsgraad geeft aan, dat de representativiteit van het onderzoek zeer waarschijnlijk niet is vertekend door een selectieve respons.

Zoals we in *Tabel 3.3* kunnen zien is er een aantal significante verschillen in de samenstelling van de regionale steekproeven. In Zuid-Oost-Brabant is het aandeel mannen in de steekproef (78%) hoger dan het landelijk percentage (70%), terwijl het aandeel mannen in Friesland en Kennemerland (61% resp. 63%) duidelijk lager ligt dan het landelijk percentage. Wat betreft de leeftijdsverdeling wijken de steekproeven in Drenthe en Zeeland af door een hoger aandeel respondenten in de leeftijd jonger dan 19 jaar (ca. 65% in beide regio's tegen 51% landelijk) en wijkt Kennemerland af door een hoog percentage respondenten van 25 jaar of ouder.

De vergelijking van de sekseverdeling onder ondervraagden en weigeraars laat voor de meeste regio's geen significante of grote verschillen zien. Een uitzondering hierop is de politieregio Zeeland die onder de ondervraagden een groter aandeel mannen (75%) heeft dan onder de weigeraars (67%).

Op basis van de hier geconstateerde verschillen tussen regionale steekproeven, alsmede de in § 3.1.2 geconstateerde verschillen tussen ondervraagden en passerende bromfietzers, moet duidelijk gesteld worden, dat aan de vergelijking van de regionale enquêteresultaten geen al te harde

conclusies verbonden kunnen worden verbonden. Daarvoor is de kans te groot dat verschillen medebepaald zijn door 'eigenaardigheden' van de steekproef ondervraagden, en dat een steekproef van ondervraagden niet geheel representatief is voor de populatie in de regio.

Tabel 3.4 geeft een beschrijving van de regionale steekproeven in termen van twee ritkenmerken (de lengte van de rit in kilometers; het plaatsvinden van de rit binnen of buiten de bebouwde kom).

In *Tabel 3.4* kunnen we zien dat met name de Drentse steekproef afwijkt door een duidelijk groter aandeel van respondenten (52%) die een lange rit maken (> 10 km) en ook een hoger aandeel respondenten die de rit buiten de bebouwde kom (30%) maken.

De plussen en minnen achter sommige percentages in deze en navolgende tabellen zijn vermeld om de relatief grote (significante) verschillen tussen enkele regionale en het landelijk percentage te accentueren (de meeste verschillen betreffen 8 of meer percentagepunten).

Regio	Ritlengte				Rit binnen/buiten de kom			
	N	0-5 km	6-10 km	>10 km	N	Bibeko	Bubeko	Gelijk verdeeld
Friesland	140	33%	30%	37%	140	40%	29%	31%
Drenthe	179	23%	25%	52% (+)	175	32%	30% (+)	38%
Twente	125	39%	24%	37%	113	44%	14%	42%
Utrecht	149	36%	22%	42%	143	43%	24%	32%
Kennemerland	195	37%	24%	39%	196	54%	19%	27%
Rijnmond	151	38%	20%	42%	145	61%	14%	25%
Brabant, ZO	123	29%	29%	42%	119	46%	24%	30%
Zeeland	155	39%	30%	31%	154	36%	18%	46%
Totaal	1240	35%	25%	40%	1185	45%	22%	34%

Tabel 3.4. Beschrijving van de enquêtesteekproef voor de verschillende regio's op kenmerken van de rit (ritlengte en binnen of buiten de bebouwde kom).

3.2.2. Kenmerken van het gebruik en de conditie van de bromfietshelm

Tabel 3.5 geeft een overzicht van de kenmerken van het gebruik en de conditie van de bromfietshelm per politieregio. Opvallend is dat zowel Friesland als Drenthe op een aantal kenmerken consistent in ongunstige zin afwijken van de landelijk gemiddelde percentages.

Regio	Sluiting vast	Geen speling kinband	Goed over voorhoofd	Goedkeuringslabel aanwezig	Eerste eigenaar	Geen verandering oppervlak	Geen schade aan oppervlak	Geen mechanisch contact
Friesland	125 78% (-)	122 65%	120 80% (-)	127 83% (-)	127 72% (-)	127 81%	127 39% (-)	127 57%
Drenthe	148 82%	138 64%	137 82% (-)	149 81% (-)	149 70% (-)	147 67% (-)	147 33% (-)	150 53% (-)
Twente	115 87%	113 55% (-)	116 90%	116 94%	115 79%	119 84%	117 65% (+)	116 69% (+)
Utrecht	121 85%	119 45% (-)	120 86%	124 89%	125 79%	125 86%	125 49%	123 68% (+)
Kennemerland	188 92% (+)	178 86%	167 98% (+)	189 89%	187 92% (+)	185 98% (+)	187 59%	190 60%
Rijnmond	127 83%	121 78%	121 94%	133 89%	136 82%	136 87%	139 50%	140 51% (-)
Brabant, ZO	111 88%	105 75%	109 94%	110 92%	111 79%	109 73% (-)	111 65% (+)	110 63%
Zeeland	141 84%	134 73%	129 98% (+)	140 97%	142 78%	143 73% (-)	140 72%(++)	143 66%
Totaal	1076 85%	1030 69%	1019 91%	1088 89%	1092 80%	1091 82%	1093 54%	1099 60%

Tabel 3.5. Kenmerken van het gebruik en de conditie van de bromfietshelmen per politieregio. In de tabel staat het aantal waarnemingen van het kenmerk linksboven in de cellen; rechtsonder staat dit als percentage weergegeven van de gehele steekproef in de regio.

De Friese steekproef wijkt significant af van het landelijk gemiddelde door:

- een kleiner aandeel respondenten dat de kinband heeft vastgemaakt (78% versus 85%);
- een kleiner aandeel respondenten dat de helm goed over het voorhoofd heeft zitten (83% versus 91%);
- een kleiner aandeel respondenten bij wie een goedkeuringslabel in de helm geconstateerd werd (83% versus 89%);
- een kleiner aandeel respondenten dat eerste eigenaar van de helm is (72% versus 80%);
- een beduidend kleiner aandeel respondenten bij wie geen schade aan het helmoppervlak werd geconstateerd (39% versus 54%).

De Drentse steekproef wijkt significant af van het landelijk gemiddelde door:

- een kleiner aandeel respondenten dat de helm goed over het voorhoofd heeft zitten (82% versus 91%);
- een kleiner aandeel respondenten bij wie een goedkeuringslabel in de helm geconstateerd werd (81% versus 89%);
- een kleiner aandeel respondenten dat eerste eigenaar van de helm is (70% versus 80%);
- een beduidend kleiner aandeel respondenten bij wie de helm niet geverfd of met stickers beplakt was (67% versus 82%);
- een beduidend kleiner aandeel respondenten bij wie geen schade aan het helmoppervlak werd geconstateerd (33% versus 54%);
- kleiner aandeel respondenten bij wie de helm geen eerder mechanisch contact heeft gehad (53% versus 60%).

3.2.3. Perceptie van controles en pakkans

Tabel 3.6 geeft een overzicht van de resultaten inzake de perceptie van politiecontroles op het gebruik van bromfietshelmen door de ondervraagde bromfietzers, en van de kans om gepakt te worden.

We zien in Tabel 3.6 dat de Utrechtse steekproef, bij welke een relatief laag draagpercentage werd geconstateerd, een significant kleiner aandeel respondenten heeft (23% versus 33%) dat de pakkans voor het rijden op bromfiets zonder helm als 'groot' inschat.

De Friese steekproef, die eerder opviel door consistente ongunstige scores inzake gebruik en conditie van de helm, wijkt af van het landelijk gemiddelde door:

- een duidelijk kleiner aandeel respondenten dat controles langs de weg heeft gezien (21% versus 33%);
- een kleiner aandeel respondenten dat iets over controles heeft vernomen via krant, radio of tv (14% versus 22%).

De Twentse steekproef scoort consistent hoger dan het landelijk gemiddelde op de vragen omtrent perceptie van controles. In Twente is er een groter aandeel respondenten dat:

- de pakkans als groot inschat (42% versus 33%);
- controles langs de weg heeft gezien (36% versus 33%);
- over controles heeft gehoord van familie, vrienden of kennissen (36% versus 30%);
- iets over controles heeft vernomen via krant, TV of radio (34% versus 22%).

Zeeland scoort op twee perceptievragen beduidend hoger dan het landelijk gemiddelde. In Zeeland is een groter aandeel respondenten dat:

- iets over controles heeft gehoord van familie, vrienden of kennissen (43% versus 30%);
- iets over controles heeft vernomen via krant, radio of TV (35% versus 22%).

Regio	Schat kans groot om gepakt te worden voor rijden zonder helm		Heeft wel controles langs de weg gezien		Heeft over controles gehoord van familie / vrienden		Heeft over controles gelezen in krant of via radio/TV erover gehoord	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Friesland	140	34%	140	21% (-)	139	26%	139	14% (-)
Drenthe	175	28%	174	41%(+)	175	30%	172	24%
Twente	118	42%	117	36%	118	36%	119	34%
Utrecht	145	23% (-)	145	31%	144	31%	145	21%
Kennemerland	190	40%	196	32%	192	25%	191	11% (-)
Rijnmond	140	42%	143	25%	141	23%	138	15%
Brabant, ZO	119	26%	118	40%	116	28%	116	29%
Zeeland	154	30%	152	36%	154	43% (+)	154	35% (+)
Totaal	1181	33%	1185	33%	1179	30%	1174	22%

Tabel 3.6. Perceptie van de controles op het gebruik van bromfietshelmen door de ondervraagde bromfietzers, en van de kans om gepakt te worden, weergegeven per politieregio.

3.2.4. Attitude inzake helmgebruik

Om de attitudes inzake het helmgebruik te meten werd aan de respondenten de volgende twee vragen voorgelegd:
 “Bent u het eens met de volgende stelling: ‘Het dragen van een helm verkleint de kans op ernstige verwondingen bij ongevallen met de brommer’ ?”
 “Bent u het eens of oneens met de verplichting om op de bromfiets een helm te dragen?”

De vraag naar de frequentie van het helmgebruik bij het rijden op de bromfiets kan ook opgevat worden als zijnde indicatief voor de attitude ten aanzien van het helmgebruik. Daarom zijn de antwoorden op deze vraag en de twee attitudevragen gezamenlijk weergegeven in *Tabel 3.7*.

De Utrechtse steekproef viel al eerder op door een lager draagpercentage en een kleiner aandeel respondenten dat de pakkans groot inschat. De steekproef in Utrecht wijkt opnieuw in ongunstige zin af van het landelijk gemiddelde door een kleiner aandeel respondenten (86% versus 91%), dat het eens is met de stelling dat de helm de kans op verwonding bij ongeval verkleint.

Friesland en Drenthe, die slecht scoorden in termen van gebruik en conditie van de helm, wijken opnieuw in negatieve zin af door een kleiner aandeel respondenten dat het eens is met de wettelijke verplichting van het dragen van de bromfietshelm (Friesland: 64% versus 73% landelijk; Drenthe: 66% versus 73% landelijk). Tevens scoren Friesland en Drenthe onder het landelijk gemiddelde wat betreft het aandeel respondenten dat altijd een helm draagt (Friesland: 32% versus 47% landelijk; Drenthe: 25% versus 47% landelijk).

Kennemerland, Rijnmond en Twente scoren consistent gunstiger dan het landelijk gemiddelde op de twee attitudevragen en de vraag over het beweerde gedrag.

Regio	Eens met de stelling dat het dragen van een helm de kans op verwonding verkleint bij een ongeval		Eens met de verplichting om op de bromfiets een helm te dragen		Stapt nooit zonder de helm op de bromfiets	
	N	%	N	%	N	%
Friesland	140	88%	140	64% (-)	139	32% (-)
Drenthe	175	87%	176	66% (-)	174	24% (-)
Twente	119	91%	118	80%	117	56%
Utrecht	145	86% (-)	145	68%	143	43%
Kennemerland	194	94%	196	78%	196	67% (+)
Rijnmond	141	94%	143	82% (+)	143	57%
Brabant ZO	119	93%	120	79%	116	46%
Zeeland	152	95%	153	69%	152	48%
Totaal	1185	91%	1191	73%	1180	47%

Tabel 3.7. *Houding en gedrag van bromfietzers inzake helmgebruik.*

3.2.5. *Bezit van bromfietscertificaat of rijbewijs*

De respondenten werd gevraagd of ze een bromfietscertificaat hadden en zo nee, of ze wel een geldig rijbewijs voor auto, motor of vrachtwagen hadden.

Op een totaal van 1179 respondenten waren er 55 (4,7%) die naar eigen zeggen noch een bromfietscertificaat noch een rijbewijs voor auto of motor hadden. De percentages bromfietsers die naar eigen zeggen geen van beide papieren hadden waren voor de verschillende regio's als volgt: Friesland 4%, Drenthe 9%, Twente 2%, Utrecht 4%, Kennemerland 3%, Rijnmond 1%, Zuid-Oost-Brabant 6% en Zeeland 5%. De uitschieter in deze reeks wordt gevormd door de Drentse steekproef: circa 1 op 11 Drentse bromfietsers in de steekproef rijdt op een bromfiets zonder geldige papieren.

3.2.6. *Overzicht enquêteresultaten per regio*

De enquêteresultaten van elke regio zijn vergeleken met alle overige regio's en via een Chi-kwadraat-toets op statistische significantie getoetst. De resultaten van deze toetsingen zijn in een apart bijlagerapport beschreven (Goldenbeld, 1999). In deze paragraaf geven wij een beschrijvend overzicht van resultaten per regio.

In vergelijking met de overige regio's heeft *Friesland* significant meer respondenten:

- die de kinband niet hebben vastgemaakt;
- die de helm niet goed over het voorhoofd hebben zitten;
- met een 'oude' helm (3 jaar of ouder);
- met een helm zonder goedkeuringslabel;
- die niet eerste eigenaar van de helm zijn;
- met een helm met schade aan het helmoppervlak;
- die oneens zijn met de stelling dat het dragen van een bromfietshelm de kans op een verwonding bij een ongeval verkleint;
- die deels oneens zijn met de wettelijke verplichting om een helm te dragen;
- die menen dat de pakkans voor het rijden zonder helm noch groot noch klein is;
- die een middencategorie-antwoord geven (waarschijnlijk wel of waarschijnlijk niet) op de vraag of een agent ze zou kunnen beboeten wegens de helm (in plaats van categorieën 'wel' en 'niet');
- die beweren dat ze altijd, vaak of soms zonder helm op rijden;
- die naar eigen zeggen geen bromfietshelmcontroles langs de weg hebben gezien;
- die naar eigen zeggen niet via krant, TV of radio iets van controles hebben gemerkt;
- in de leeftijdscategorie van 19-24 jaar.

In vergelijking met de overige regio's heeft *Drenthe* significant meer respondenten:

- die geen helm dragen;
- die de helm niet goed over het voorhoofd hebben zitten;
- met een helm zonder goedkeuringslabel;
- die niet de eerste eigenaar van de helm zijn;

- met een beplakte en/of geverfde helm;
- met schade aan het helmoppervlak;
- die een rit buiten de bebouwde kom maken;
- die menen dat ze (waarschijnlijk) wel bekeurd kunnen worden wegens de helm;
- die beweren dat ze altijd, vaak of soms zonder helm op rijden;
- die jonger dan 19 jaar zijn.

In vergelijking met de overige regio's heeft *Twente* significant meer respondenten:

- die wel een helm dragen;
- die te veel speling in kinband hebben;
- die 'oudere' helmen op hebben (≥ 3 jaar);
- met een helm die geen eerder mechanisch contact heeft gehad;
- met een bromfietsrit die zich zowel binnen als buiten de kom afspeelt;
- die menen dat een agent ze wel zou kunnen bekeuren wegens de helm;
- die over helmcontroles iets hebben vernomen via krant, radio of TV.

In vergelijking met de overige regio's heeft *Utrecht* significant meer respondenten:

- die geen helm dragen;
- die te veel speling in de kinband hebben;
- die een helm niet goed over het voorhoofd hebben zitten;
- met een helm ouder dan 5 jaar;
- die menen dat een agent ze wel kan beboeten wegens de helm;
- die naar eigen zeggen de pakkans voor het rijden zonder helm als klein inschatten;
- die ouder zijn dan 18 jaar.

In vergelijking met de overige regio's heeft *Kennemerland* significant meer respondenten:

- die wel een helm dragen;
- die de kinband hebben vastgemaakt;
- die geen speling in de kinband hebben;
- die de helm goed over het voorhoofd hebben zitten;
- die eerste eigenaar zijn van de helm;
- met een helm zonder verandering aan het oppervlak;
- die een rit binnen de bebouwde kom maken;
- met een rijbewijs voor auto of motor;
- die menen dat ze niet beboet kunnen worden wegens de helm;
- die naar eigen zeggen de pakkans voor het rijden zonder helm als groot inschatten;
- die beweren dat ze nooit zonder helm op rijden;
- die naar eigen zeggen niets over bromfietshelmcontroles hebben vernomen via krant, TV of radio;
- van het vrouwelijk geslacht;
- die ouder zijn dan 24 jaar.

In vergelijking met de overige regio's heeft *Rijnmond* significant meer respondenten:

- zonder speling in de kinband;
- met een helm die eerder mechanisch contact heeft ondergaan;
- die een rit binnen de bebouwde kom maken;
- die de pakkans voor het rijden zonder helm als groot inschatten.

In vergelijking met de overige regio's heeft *Zuid-Oost-Brabant* significant meer respondenten:

- met een 'nieuwe' helm (< 3 jaar);
- met een geverfde of beplakte helm;
- met een helm zonder schade aan het oppervlak;
- zonder bromfietscertificaat (N.B.: eventueel wel met rijbewijs);
- die menen dat ze niet beboet kunnen worden wegens de helm;
- die de pakkans voor het rijden zonder helm klein achten;
- van het mannelijk geslacht.

In vergelijking met de overige regio's heeft *Zeeland* significant meer respondenten:

- die de bromfietshelm wel goed over het voorhoofd hebben zitten;
- met een 'nieuwe' helm (< 3 jaar);
- met een helm met goedkeuringslabel;
- met een geverfde of beplakte helm;
- zonder schade aan het helmoppervlak;
- die een rit maken die zich zowel binnen als buiten de bebouwde kom afspeelt;
- met een 'scooter'-type bromfiets;
- die het oneens zijn met de wettelijke verplichting om een helm te dragen;
- die beweren dat een agent ze niet kan beboeten wegens de helm;
- die beweren dat de pakkans voor het rijden zonder helm klein is;
- die de boete voor het rijden zonder helm tussen 71-100 gulden inschatten;
- die beweren dat ze altijd, vaak of soms zonder helm op rijden;
- die naar eigen zeggen van familie, vrienden of kennissen over bromfietshelmcontroles hebben gehoord;
- die naar eigen zeggen iets over bromfietshelmcontroles hebben vernomen via krant, TV of radio;
- die jonger dan 19 jaar zijn.

3.2.7. Vergelijkingen met eerder onderzoek

Tabel 3.8 vergelijkt de resultaten van het huidig onderzoek met dat van eerdere SWOV-metingen wat betreft drie kenmerken van het helmgebruik: het dragen van de helm, het vastmaken van de kinband en speling in de kinband (Schoon & Varkevisser, 1997; Huijbers & Verhoef, 1987).

We kunnen constateren dat het dragen van de helm door bromfietsbestuurders is afgenomen van 98,5% in 1996 tot 92,5% in 1999. Dit is duidelijk een negatieve ontwikkeling.

	1984	1996	1999	
			N	%
Geen helm op	0%	1,5%	4741	7,5%
Geen kinband vastgemaakt	15%	17%	1097	15%
Kinband met te veel speling	59%	23%	1051	23%

Tabel 3.8. Helmgebruik en verkeerd gebruik door bestuurders in drie verschillende jaren van meting.

Wat betreft het vastmaken van de kinband en de speling in de kinband zijn de percentages in 1996 en 1999 vergelijkbaar.

Tabel 3.9 presenteert de ontwikkeling in het gebruik van type helmen en type sluitingen. In zowel 1996 als in 1999 is 9 op de 10 gedragen bromfietshelmen een integraalhelm. De drukknop sluiting komt in 1999 iets vaker voor (81%) dan in 1996 (75%).

	1984	1996	1999
Type helm			
Integraal	67%	88%	89%
Jethelm	22%	10%	10%
Overig	11%	2%	1%
Type sluiting			
Drukknop	8%	75%	81%
Roller	83%	23%	12%
Overig	9%	2%	7%

Tabel 3.9. Gebruik van type helm en type sluiting in drie verschillende jaren van meting.

De conditie van de bromfietshelm in verschillende jaren staat gepresenteerd in Tabel 3.10.

	1984	1996	1999	
			N	%
Helm vier jaar of ouder	36%	35%	1212	19%
Geen goedkeuringslabel aanwezig	19%	7%	1109	11%
Helm geverfd of beplakt met stickers	30%	10%	1112	18%
Helmoppervlak met veel beschadigingen	19%	4%	1115	5%
Helm die bij ongeval mechanisch contact heeft gehad	17%	11%	1121	39%

Tabel 3.10. De conditie van de bromfietshelm in drie verschillende jaren van meting.

We zien in dat er in 1999 ten opzichte van 1996:

- minder respondenten zijn met een helm ouder dan vier jaar;
- meer respondenten zijn met een bromfietshelm die met stickers is beplakt of is geverfd;
- iets meer respondenten zijn met een helm zonder goedkeuringslabel;
- beduidend meer respondenten zijn met een helm die mechanisch contact heeft gehad.

Bij het laatste gegeven moet echter rekening worden gehouden met verschillen in de vraagstelling. In 1996 werd dit kenmerk vastgesteld door te vragen of de helm een harde klap had gehad als gevolg van een ongeval

dat de bestuurder zelf had meegemaakt. Iets minder dan een derde deel van de bromfietzers (31%) antwoordde destijds dat dit het geval was geweest. In 1999 werd opnieuw gevraagd of de helm een klap had meegemaakt, maar nu werd de vraag niet gekoppeld aan een ongeval van de bestuurder zelf. Ook een ongeval van een ander of een harde klap als gevolg van het laten vallen van de helm op de grond werd meegerekend. Deze ruimere interpretatie van 'mechanisch contact' verklaart wellicht waarom in 1999 een significant grotere groep respondenten (39%) aangeeft, dat de helm mechanisch contact heeft gehad.

Al met al zijn er dus aanwijzingen dat de conditie van de bromfietshelmen over de jaren heen eerder is verslechterd dan verbeterd.

Uit het voorgaande blijkt dat veel helmen verkeerd worden gebruikt of gebreken vertonen. Om een goed overzicht te krijgen is uitgezocht bij welk percentage van de bestuurders niets op de helm en op het gebruik daarvan aangemerkt kon worden. Dit is gedaan door sequentieel 'foute' helmen en 'fout' gebruik weg te schrappen en zo een restgroep met het predikaat 'goed' over te houden. *Tabel 3.11* geeft de resultaten van deze stapsgewijze analyse, zoals ze zijn uitgevoerd in 1996 en in 1999.

In 1996 was er een restgroep van 45% die op alle kenmerken beschouwd als 'goed' scoort. In 1999 is de restgroep op (bijna alle) dezelfde kenmerken beschouwd 39%.

Overigens is het (belangrijke) kenmerk 'geen mechanisch contact' nog buiten deze vergelijking gelaten in verband met de geconstateerde verschillen in vraagstelling. Indien we het kenmerk 'geen mechanisch contact' als laatste kenmerk in de 'afpel'-operatie in *Tabel 3.11* zouden toevoegen, blijkt dat slechts 25% van de bromfietzers een 'goede' helm heeft en deze ook 'goed' gebruikt.

Onderzocht kenmerk	1996	1999	
	% goed	N goed	% goed
Draagt helm	97%	1096	93%
Kinband vast	81%	915	77%
Sluiting correct	79%	-	
Kinband zonder te veel speling	63%	673	57%
Goed op voorhoofd	59%	626	53%
Maat van de helm goed	56%	-	
Goedkeuringslabel aanwezig	50%	562	47%
Geen stickers of niet geverfd	45%	479	40%
Geen ernstige schade oppervlakte	45%	465	39%

Tabel 3.11. Stapsgewijze bepaling van het percentage 'goed' gebruik van een 'goede' helm. De respondenten die 'fout' scoorden op de kenmerken zijn steeds weggeschrapt.

4. Conclusies en aanbevelingen

Het huidige onderzoek heeft aangetoond dat het helmgebruik onder bromfietsbestuurders landelijk op 92,5% ligt: 6 percentagepunten lager dan de 98,5% die in 1996 werd gemeten. Ook het helmgebruik onder rijders heeft zich in negatieve zin ontwikkeld; het percentage rijders zonder helm steeg van ongeveer 14% in 1996 tot 30% in 1999.

De schatting is gebaseerd op bromfietzers die ook op basis van de gele identificatieplaat duidelijk identificeerbaar waren als bromfietzers. Indien we rekening houden met de mogelijkheid, dat een aanzienlijk deel van de categorie 'helmloze bestuurders van gemotoriseerde tweewielers zonder identificatieplaat' in feite ook bromfietser is, moet de schatting van het dragen van de helm verder naar beneden toe worden bijgesteld. In dat geval zou de schatting uitkomen op ongeveer 90% (indien een kwart van de betreffende categorie bromfietser is), of 88% (indien de helft van de categorie bromfietser is).

De feitelijke inspectie van helm en helmgebruik bij bromfietzers die hun medewerking verleenden aan een vraaggesprek, leverde een overwegend ongunstig beeld op. Daarbij is gebleken dat de kinband nog vaak niet gebruikt wordt door bestuurders (15% niet) dan wel te los wordt bevestigd (23%). Indien we ook andere aspecten van het helmgebruik in ogenschouw nemen (goed over voorhoofd gedragen, goedkeuringslabel in helm, verandering helmoppervlak door verf of stickers, schade aan helmoppervlak) blijkt dat slechts vier op tien bromfietzers een goede helm heeft en deze ook goed draagt. Indien ook het kenmerk 'mechanisch contact' nog in de beschouwing wordt meegenomen is er slechts een kwart van de bestuurders die een goede helm heeft en deze ook goed draagt. Ook wat het correct gebruik en de conditie van de helmen betreft blijkt de situatie in 1999 verslechterd te zijn ten opzichte van 1996.

Observatie van het helmgebruik bij bromfietzers laat zien dat met name de steekproef in Utrecht in ongunstige zin opvalt. In Utrecht is het draagpercentage (87,5%) beduidend lager dan gemiddeld landelijk percentage (92,5%). Tevens wijkt de Utrechtse steekproef van ondervraagden ook af door een lage inschatting van pakkans en een minder positieve attitude ten opzichte van de bromfietshelm.

De vergelijking van de enquêteresultaten van regio's laat wel patronen van verschillen zien. Harde conclusies kunnen hieraan echter niet verbonden worden, omdat het vermoeden bestaat dat de enquêteresultaten niet altijd representatief hoeven te zijn voor de totale bromfietspopulatie in een regio.

Al met al geven de resultaten aan dat het gebruik van de bromfietshelm de blijvende aandacht van de verkeersveiligheidsgemeenschap verdient. De situatie is ten opzichte van 1996 duidelijk verslechterd. Op z'n minst zal verdere verslechtering in de komende jaren tegengegaan moeten worden. Dit zal moeten gebeuren door landelijke en lokale voorlichting, en continu en geïntensiveerd politietoezicht. De aanbeveling in een SWOV-rapport in 1993 (Goldenbeld, 1993), dat de politie structureel tijd en capaciteit inruimt voor het probleem van (jonge) bromfietzers, is nog steeds actueel.

Uiteraard staat de politie niet alleen aan de lat voor dit probleem, en dienen ook gemeenten, Regionale Organen voor de Verkeersveiligheid, Regionale Directies, en provincies het probleem te onderkennen. Wel is het zo dat de politie door haar directe ervaringen met het lokale verkeersbeeld de eerst aangewezen is om de problematiek onder de aandacht te (blijven) brengen van het bevoegd gezag.

Te bedenken is dat naast het helmgebruik met name ook de rijsnelheid van (jonge) bromfietzers een belangrijke rol speelt bij het onevenredige hoge verkeersrisico van deze groep. Bromfietzers die met matige snelheid zonder helm op rijden, en bromfietzers die met zeer hoge snelheid met helm op rijden hebben beide een verhoogd risico. Dat betekent dat tijdens controleren van bromfietzers bij voorkeur aan beide aspecten tegelijk aandacht besteed moet worden door de politie. Overigens zou dat politie-toezicht zich wel kunnen kenmerken door een element van 'fair play', door bijvoorbeeld eerst waarschuwingen uit te delen en pas in een later stadium van het toezicht tot bekeuring over te gaan. Tevens zou de politie naast het puur controlerend optreden ook goede contacten moeten onderhouden met scholen en doelgroep, teneinde via voorlichting en kennisoverdracht ook een effect te bewerkstelligen.

Een deel van de problematiek hangt ook samen met het feit, dat een deel van de jonge bromfietzers niet de eerste eigenaar van de helm is en wellicht een 'oude' helm heeft gekregen of gekocht van familie of kennis. De kans is groot dat juist deze helmen beschadigd zijn, niet goed passen of niet goed gebruikt of behandeld worden. Wellicht zou gedacht kunnen worden aan landelijke of lokale speciale acties in samenwerking met winkeliers, om bromfietzers te stimuleren een oude (slecht passende of beschadigde) helm te vervangen voor een nieuwe, beter passende en meer comfortabele helm.

Ten slotte willen we op deze plaats nog wijzen op de aanbevelingen ten aanzien van de mogelijke herhaling van de uitgevoerde meting in het jaar 2000 of 2001. In het draaiboek van de uitvoering van het onderzoek staan de aanbevelingen voor herhaling (en verbetering) van het onderzoek (Inspectrum, 1999). Kort gezegd is daarin aanbevolen om in verband met het verwachte aanbod van bromfietzers de periode van onderzoek te vervroegen, of om het tijdstip van de metingen te beperken tot de middagen. De kwaliteit van het veldwerk kan nog verder worden verbeterd door een gegarandeerde mondelinge en individuele instructie aan elke interviewer, en door enkele kleine wijzigingen in de lay-out van de vragenlijst. Tijdige opdrachtverlening aan het uitvoerend veldwerkbureau (drie maanden voor de start van de meting) vergroot de kans op een goede voorbereiding van een volgende meting.

Literatuur

Goldenbeld, Ch. (1993). *Handhaving van verkeersregels in Nederland. Inventarisatie van handhavingsmethodieken. Ervaringen in Nederland.* R-93-66. Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV, Leidschendam.

Goldenbeld, Ch. (1999). *Bijlagenboek statistische toetsingen 0-meting bromfietshelmen zomer 1999.* Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV, Leidschendam. [Interne notitie].

Goldenbeld, Ch. & Schaap, J. (1999). *Evaluatie van de campagne 'Val op, fiets verlicht'. Onderzoek naar de effectiviteit van een fietsverlichtings-campagne in vijf Nederlandse politieregio's.* R-99-16. Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV, Leidschendam

Huijbers, J.J.W. & Verhoef, P.J.G. (1987). *Helmen van bromfietzers: veilig en onveilig gebruik.* R-87-6. Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV, Leidschendam.

Inspectrum (1999). *Draaiboek monitoring bromfietshelmen.* Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV, Leidschendam. [Interne notitie].

Schoon, C.C. & Batstra, J.K. (1999). *Vooronderzoek naar de monitoring van helmgebruik. Een onderzoek in het kader van Regioplannen Verkeers-handhaving.* Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV, Leidschendam. [Concept].

Schoon, C.C., & Varkevisser, G.A. (1997). *Veldmeting naar het (verkeerd) gebruik van de bromfietshelm. Resultaten van observaties naar helmgebruik en enquêtes over helmen, het bromfietscertificaat en snelheden bromfietsen; onderzoek uitgevoerd in de tweede helft van 1996.* D-97-9. Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV, Leidschendam.

Bijlage 1

Enquêteresultaten per vraag

Totale aantallen benaderde personen (vraaggesprekken en weigeraars)

REGIO	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent	Weigeraars	
Respons						
A Brabant ZO	183	10.6	183	10.6	59	68%
B Twemte	206	12.0	389	22.6	79	62%
C Drenthe	239	13.9	628	36.5	60	75%
D Friesland	189	11.0	817	47.5	49	74%
E Zeeland	185	10.8	1002	58.3	30	84%
F Rotterd-R	247	14.4	1249	72.6	94	62%
G Kennemerl	265	15.4	1514	88.0	70	73%
H Utrecht	206	12.0	1720	100.0	57	72%
					Totaal	72%

Frequency Missing = 23

3: Geslacht weigeraar. 3^e kolom, 1 positie

Code	Categorie	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
.	Niet ingevuld/onbekend				
1	Man	348	69.9	348	69.9
2	Vrouw	150	30.1	498	100.0

Frequency Missing = 1245

4: Geschatte leeftijd weigeraar. 4^e kolom, 2 posities

WLFTD	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
10	5	1.0	5	1.0
12	1	0.2	6	1.2
13	2	0.4	8	1.7
14	2	0.4	10	2.1
15	2	0.4	12	2.5
16	46	9.5	58	12.0
17	81	16.7	139	28.7
18	50	10.3	189	39.0
19	29	6.0	218	45.0
20	39	8.1	257	53.1
21	14	2.9	271	56.0
22	16	3.3	287	59.3
23	4	0.8	291	60.1
24	3	0.6	294	60.7
25	16	3.3	310	64.0
26	3	0.6	313	64.7
27	3	0.6	316	65.3
28	6	1.2	322	66.5
29	3	0.6	325	67.1
30	23	4.8	348	71.9
31	5	1.0	353	72.9
32	8	1.7	361	74.6
33	1	0.2	362	74.8
34	2	0.4	364	75.2
35	17	3.5	381	78.7
36	1	0.2	382	78.9
37	2	0.4	384	79.3
38	9	1.9	393	81.2
39	2	0.4	395	81.6

WLFTD	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
40	29	6.0	424	87.6
41	2	0.4	426	88.0
42	10	2.1	436	90.1
43	3	0.6	439	90.7
44	3	0.6	442	91.3
45	7	1.4	449	92.8
46	3	0.6	452	93.4
47	1	0.2	453	93.6
48	3	0.6	456	94.2
49	1	0.2	457	94.4
50	7	1.4	464	95.9
52	1	0.2	465	96.1
53	1	0.2	466	96.3
54	4	0.8	470	97.1
55	1	0.2	471	97.3
60	6	1.2	477	98.6
62	1	0.2	478	98.8
65	2	0.4	480	99.2
68	1	0.2	481	99.4
76	1	0.2	482	99.6
78	1	0.2	483	99.8
80	1	0.2	484	100.0

5: Draagt weigeraar helm? 5^e kolom, 1 positie

Code Categorie
 . Niet ingevuld/onbekend
 1 Ja
 2 Nee

WHELM	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	437	89.7	437	89.7
2	50	10.3	487	100.0

Frequency Missing = 1256

6: Hoe draagt weigeraar de kinband? 6^e kolom, 1 positie

Code Categorie
 . Niet ingevuld/onbekend
 1 Vast
 2 Los

WKINBND	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	325	81.3	325	81.3
2	75	18.8	400	100.0

Frequency Missing = 1343

Vragen 7 en verder hebben betrekking op bromfietzers die wel hun medewerking verleenden aan het onderzoek.

7: Draagt bestuurder helm? 7^e kolom, 1 positie

Code Categorie
 . Niet ingevuld/onbekend
 1 Ja
 2 Nee

BHELM	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	1096	91.3	1096	91.3
2	105	8.7	1201	100.0

Frequency Missing = 542

8: Draagt bijrijder helm? 8^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Ja
2 Nee

BIJHELM	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	71	63.4	71	63.4
2	41	36.6	112	100.0

Frequency Missing = 1631

9: Waarom draagt U geen helm? 9^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Vergeten
2 Te warm
3 Knelt teveel
4 Anders nl.:

GNHELM	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	12	15.2	12	15.2
2	20	25.3	32	40.5
3	9	11.4	41	51.9
4	38	48.1	79	100.0

Frequency Missing = 1664

Vragen 10 t/m 24 gaan verder door op de bromfietzers die wel een helm dragen.
Mits anders vermeld, hebben de resultaten alleen betrekking op de bestuurder.

10: Hoe is bij de bestuurder de sluiting van de kinband? 10^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Vast
2 Los

BKINBND	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	938	85.5	938	85.5
2	159	14.5	1097	100.0

Frequency Missing = 646

11: Hoe is bij de bijrijder de sluiting van de kinband? 11^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Vast
2 Los

BIJKINBD	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	59	71.1	59	71.1
2	24	28.9	83	100.0

Frequency Missing = 1660

12: Hoe is de speling van de kinband? 12^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Niet over kin
2 Over kin
3 N.v.t.

BSPELING	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	726	69.1	726	69.1
2	238	22.6	964	91.7
3	87	8.3	1051	100.0

Frequency Missing = 692

13: Zit de helm goed over het voorhoofd? 13^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Ja (<3cm)
2 Nee (>3cm)

HVOORHFD	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	941	90.7	941	90.7
2	97	9.3	1038	100.0

Frequency Missing = 705

14: Soort helm. 14^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Integraal
2 Jet
3 Overig

SOORT	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	1002	89.1	1002	89.1
2	109	9.7	1111	98.8
3	14	1.2	1125	100.0

Frequency Missing = 618

15: Kleur helm. 15^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Licht
2 Middel
3 Donker

KLEUR	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	253	22.7	253	22.7
2	125	11.2	378	34.0
3	735	66.0	1113	100.0

Frequency Missing = 630

16: Goedkeuringslabel aanwezig? 16^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Ja
2 Nee

LABEL	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	987	89.0	987	89.0
2	122	11.0	1109	100.0

Frequency Missing = 634

17: Type sluiting. 17^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Drukknop
2 Roller
3 Overig

SLUITING	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	913	81.5	913	81.5
2	137	12.2	1050	93.8
3	70	6.3	1120	100.0

Frequency Missing = 623

18: 1^e eigenaar van de helm? 18^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Ja
2 Nee

EIGENAAR	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	885	79.4	885	79.4
2	229	20.6	1114	100.0

Frequency Missing = 629

19: Verandering helmoppervlak? 19^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Niet
2 Geverfd
3 Stickers

VERANDER	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	912	82.0	912	82.0
2	62	5.6	974	87.6
3	138	12.4	1112	100.0

Frequency Missing = 631

20: Schade oppervlakte? 20^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Niet
2 Matig
3 Veel

SCHADE	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	605	54.3	605	54.3
2	451	40.4	1056	94.7
3	59	5.3	1115	100.0

Frequency Missing = 628

21: Ouderdom helm. 21^e kolom, 2 posities

HELMFLTD	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
0	177	14.3	177	14.3
1	458	37.1	635	51.4
2	245	19.8	880	71.3
3	117	9.5	997	80.7
4	63	5.1	1060	85.8
5	57	4.6	1117	90.4
6	30	2.4	1147	92.9
7	22	1.8	1169	94.7
8	18	1.5	1187	96.1
9	5	0.4	1192	96.5
10	17	1.4	1209	97.9
12	5	0.4	1214	98.3
13	1	0.1	1215	98.4
14	3	0.2	1218	98.6
15	6	0.5	1224	99.1
16	3	0.2	1227	99.4
19	1	0.1	1228	99.4
20	3	0.2	1231	99.7
22	1	0.1	1232	99.8
25	1	0.1	1233	99.8
26	1	0.1	1234	99.9
30	1	0.1	1235	100.0

Frequency Missing = 10

22: Ongeval, mechanisch contact? 22^e kolom, 1 positie

Code	Categorie	ONGEVAL	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
.	Niet ingevuld/onbekend					
1	Ja	1	442	39.4	442	39.4
2	Nee	2	679	60.6	1121	100.0

Frequency Missing = 622

23: Aanwezigheid vizier? 23^e kolom, 1 positie

Code	Categorie	VIZIER	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
.	Niet ingevuld/onbekend					
1	Ja	1	954	85.2	954	85.2
2	Nee	2	166	14.8	1120	100.0

Frequency Missing = 623

24: Zo ja, getintheid? 24^e kolom, 1 positie

Code	Categorie	TINT	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
.	Niet ingevuld/onbekend					
1	Helder	1	708	73.5	708	73.5
2	Matig	2	132	13.7	840	87.2
3	Donker	3	123	12.8	963	100.0

Frequency Missing = 780

25: Totale ritlengte (in km). 25^e kolom, 2 posities

RITLENGT	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
0	335	21.8	335	21.8
1	51	3.3	386	25.1
2	81	5.3	467	30.4
3	75	4.9	542	35.2
4	50	3.3	592	38.5
5	120	7.8	712	46.3
6	53	3.4	765	49.7
7	39	2.5	804	52.3
8	67	4.4	871	56.6
9	26	1.7	897	58.3
10	131	8.5	1028	66.8
11	18	1.2	1046	68.0
12	58	3.8	1104	71.8
13	22	1.4	1126	73.2
14	15	1.0	1141	74.2
15	99	6.4	1240	80.6
16	21	1.4	1261	82.0
17	14	0.9	1275	82.9
18	13	0.8	1288	83.7
19	2	0.1	1290	83.9
20	74	4.8	1364	88.7
21	3	0.2	1367	88.9
22	7	0.5	1374	89.3
23	4	0.3	1378	89.6
24	5	0.3	1383	89.9
25	33	2.1	1416	92.1
26	3	0.2	1419	92.3
27	1	0.1	1420	92.3
28	4	0.3	1424	92.6
29	1	0.1	1425	92.7
30	37	2.4	1462	95.1
31	1	0.1	1463	95.1
32	5	0.3	1468	95.4
35	12	0.8	1480	96.2
36	1	0.1	1481	96.3
37	1	0.1	1482	96.4
38	1	0.1	1483	96.4
39	1	0.1	1484	96.5
40	16	1.0	1500	97.5
41	1	0.1	1501	97.6
43	1	0.1	1502	97.7
45	3	0.2	1505	97.9
47	1	0.1	1506	97.9
50	16	1.0	1522	99.0
55	4	0.3	1526	99.2
56	1	0.1	1527	99.3
60	3	0.2	1530	99.5
65	1	0.1	1531	99.5
70	1	0.1	1532	99.6
72	1	0.1	1533	99.7
73	1	0.1	1534	99.7
75	1	0.1	1535	99.8
80	3	0.2	1538	100.0

Frequency Missing = 205

26: Bibeko/Bubeko (grotendeels). 26^e kolom, 1 positie

Code	Categorie
.	Niet ingevuld/onbekend
1	Binnen
2	Buiten
3	Fifty/fifty

BEBKOM	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	542	44.9	542	44.9
2	260	21.5	802	66.4
3	406	33.6	1208	100.0

Frequency Missing = 535

27: Type bromfiets. 27^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Scootermodel
2 Automaat
3 Versnelling

BRTYPE	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	848	69.6	848	69.6
2	300	24.6	1148	94.3
3	70	5.7	1218	100.0

Frequency Missing = 525

28: Bent u het eens met de volgende stelling: "Het dragen van een helm verkleint de kans op ernstige verwondingen bij ongevallen met een brommer". 28^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Eens
2 Deels eens/deels oneens
3 Oneens
4 Weet niet

STEL20	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	1099	91.0	1099	91.0
2	56	4.6	1155	95.6
3	48	4.0	1203	99.6
4	5	0.4	1208	100.0

Frequency Missing = 535

29: Bent u het eens of oneens met de verplichting om op de bromfietser een helm te dragen? 29^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Eens
2 Deels eens/deels oneens
3 Oneens
4 Weet niet

STEL21	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	890	73.3	890	73.3
2	105	8.6	995	82.0
3	215	17.7	1210	99.7
4	4	0.3	1214	100.0

Frequency Missing = 529

30: Heeft u een bromfietscertificaat? 30^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Ja
2 Nee

BCERT	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	946	78.9	946	78.9
2	253	21.1	1199	100.0

Frequency Missing = 544

31: Zo nee, heeft u een rijbewijs voor een auto, motor of vrachtwagen?

31^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Ja
2 Nee

RIJBEW	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	212	48.3	212	48.3
2	227	51.7	439	100.0

Frequency Missing = 1304

32: Stel dat ik een politieagent was, zou ik u dan een bekeuring kunnen geven omdat u helm niet in orde is? 32^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Wel
2 Waarschijnlijk wel
3 Waarschijnlijk niet
4 Niet
5 Weet niet

STEL24	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	166	14.2	166	14.2
2	113	9.6	279	23.8
3	122	10.4	401	34.2
4	732	62.5	1133	96.8
5	38	3.2	1171	100.0

Frequency Missing = 572

33: (indien wel, of waarschijnlijk wel) Waarom? 33^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Merk niet goedgekeurd
2 Beschadiging oppervlak
3 Anders nl.:

HBEKEUR	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	32	20.1	32	20.1
2	63	39.6	95	59.7
3	64	40.3	159	100.0

Frequency Missing = 1584

34: Hoe groot schat u de kans dat u wordt gepakt als u zonder helm rijdt? 34^e kolom, 1 positie

Code Categorie
. Niet ingevuld/onbekend
1 Groot
2 Niet groot/niet klein
3 Klein
4 Weet niet

PAKKANS	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	406	33.7	406	33.7
2	251	20.8	657	54.6
3	495	41.1	1152	95.7
4	52	4.3	1204	100.0

Frequency Missing = 539

35: Hoe hoog is volgens u de bekeuring die u kunt krijgen voor rijden zonder helm? 35^e kolom, 1 positie

Code Categorie

. Niet ingevuld/onbekend
 1 0-30 gulden
 2 31-70 gulden
 3 71-100 gulden
 4 101 gulden en hoger

BOETE	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	14	1.2	14	1.2
2	209	17.4	223	18.6
3	884	73.8	1107	92.4
4	91	7.6	1198	100.0

Frequency Missing = 545

36: Kunt u aangeven hoe vaak u zelf zonder helm op de brommer stapt? 36^e kolom, 1 positie

Code Categorie

. Niet ingevuld/onbekend
 1 Altijd
 2 Vaak
 3 Soms
 4 Zelden
 5 Nooit
 6 Weet niet

ZONDER	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	60	5.0	60	5.0
2	117	9.7	177	14.7
3	199	16.6	376	31.3
4	259	21.5	635	52.8
5	561	46.7	1196	99.5
6	6	0.5	1202	100.0

Frequency Missing = 541

Vragen 37 tot en met 39 hebben betrekking op het wel of niet merken van politiecontroles op bromfietzers zonder helm.

37: Heeft u controles langs de weg gezien? 37^e kolom, 1 positie

Code Categorie

. Niet ingevuld/onbekend
 1 Ja
 2 Nee
 3 Weet niet

CTRZGIEN	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	401	33.2	401	33.2
2	799	66.1	1200	99.3
3	8	0.7	1208	100.0

Frequency Missing = 535

38: Heeft u er iets over gehoord van familieleden/vrienden/collega's/kennissen etc.? 38^e kolom, 1 positie

Code Categorie
 . Niet ingevuld/onbekend
 1 Ja
 2 Nee
 3 Weet niet

CTRGHOOR	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	361	30.1	361	30.1
2	830	69.2	1191	99.3
3	9	0.8	1200	100.0

Frequency Missing = 543

39: Heeft u er iets over gelezen in de krant, of via de radio en TV erover gehoord? 39^e kolom, 1 positie

Code Categorie
 . Niet ingevuld/onbekend
 1 Ja
 2 Nee
 3 Weet niet

CTRGLEZE	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	267	22.4	267	22.4
2	913	76.5	1180	98.8
3	14	1.2	1194	100.0

Frequency Missing = 549

40: Geslacht. 40^e kolom, 1 positie

Code Categorie
 . Niet ingevuld/onbekend
 1 Man
 2 Vrouw

SEXE	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
1	835	70.4	835	70.4
2	351	29.6	1186	100.0

Frequency Missing = 557

41: Leeftijd. 41^e kolom, 2 posities

LEEFTD	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
10	11	0.9	11	0.9
11	2	0.2	13	1.1
12	1	0.1	14	1.2
13	3	0.2	17	1.4
14	3	0.2	20	1.7
15	9	0.7	29	2.4
16	202	16.8	231	19.2
17	247	20.5	478	39.7
18	134	11.1	612	50.8
19	102	8.5	714	59.3
20	44	3.7	758	62.9
21	37	3.1	795	66.0
22	25	2.1	820	68.0
23	29	2.4	849	70.5
24	17	1.4	866	71.9
25	13	1.1	879	72.9
26	11	0.9	890	73.9

LEEF TD	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
27	8	0.7	898	74.5
28	16	1.3	914	75.9
29	17	1.4	931	77.3
30	13	1.1	944	78.3
31	9	0.7	953	79.1
32	13	1.1	966	80.2
33	12	1.0	978	81.2
34	15	1.2	993	82.4
35	15	1.2	1008	83.7
36	6	0.5	1014	84.1
37	14	1.2	1028	85.3
38	13	1.1	1041	86.4
39	7	0.6	1048	87.0
40	12	1.0	1060	88.0
41	4	0.3	1064	88.3
42	10	0.8	1074	89.1
43	7	0.6	1081	89.7
44	11	0.9	1092	90.6
45	17	1.4	1109	92.0
46	10	0.8	1119	92.9
47	4	0.3	1123	93.2
48	10	0.8	1133	94.0
49	8	0.7	1141	94.7
50	2	0.2	1143	94.9
51	7	0.6	1150	95.4
52	2	0.2	1152	95.6
53	3	0.2	1155	95.9
54	4	0.3	1159	96.2
55	6	0.5	1165	96.7
56	6	0.5	1171	97.2
57	4	0.3	1175	97.5
58	2	0.2	1177	97.7
59	1	0.1	1178	97.8
60	5	0.4	1183	98.2
61	2	0.2	1185	98.3
62	2	0.2	1187	98.5
63	1	0.1	1188	98.6
65	3	0.2	1191	98.8
66	1	0.1	1192	98.9
67	1	0.1	1193	99.0
68	1	0.1	1194	99.1
70	3	0.2	1197	99.3
73	2	0.2	1199	99.5
76	1	0.1	1200	99.6
77	1	0.1	1201	99.7
79	1	0.1	1202	99.8
80	1	0.1	1203	99.8
85	1	0.1	1204	99.9
88	1	0.1	1205	100.0

Frequency Missing = 3

LEEF TD	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
.	3	0.2	3	0.2
10-16 jaar	231	19.1	234	19.4
17-18 jaar	381	31.5	615	50.9
19-24 jaar	254	21.0	869	71.9
25 en ouder	339	28.1	1208	100.0

43: Aantal bromfietsbestuurders met helm. 43^e kolom, 2 posities

BRBESTMH	Frequency	Percent	Cumulative	
			Frequency	Percent
1	295	33.8	295	33.8
2	203	23.3	498	57.1
3	127	14.6	625	71.7
4	83	9.5	708	81.2
5	44	5.0	752	86.2
6	28	3.2	780	89.4
7	20	2.3	800	91.7
8	12	1.4	812	93.1
9	5	0.6	817	93.7
10	2	0.2	819	93.9
11	7	0.8	826	94.7
12	5	0.6	831	95.3
13	5	0.6	836	95.9
14	2	0.2	838	96.1
15	10	1.1	848	97.2
16	4	0.5	852	97.7
17	4	0.5	856	98.2
18	1	0.1	857	98.3
19	1	0.1	858	98.4
20	3	0.3	861	98.7
22	3	0.3	864	99.1
23	1	0.1	865	99.2
24	2	0.2	867	99.4
30	2	0.2	869	99.7
35	1	0.1	870	99.8
40	1	0.1	871	99.9
43	1	0.1	872	100.0

Frequency Missing = 871

44: Aantal bromfietsbestuurders zonder helm. 44^e kolom, 2 posities

BRBESTZH	Frequency	Percent	Cumulative	
			Frequency	Percent
1	112	77.2	112	77.2
2	23	15.9	135	93.1
3	5	3.4	140	96.6
4	2	1.4	142	97.9
5	1	0.7	143	98.6
7	1	0.7	144	99.3
15	1	0.7	145	100.0

Frequency Missing = 1598

45: Aantal bromfietsbijrijders met helm, 45^e kolom, 2 posities

BRBIJRMH	Frequency	Percent	Cumulative	
			Frequency	Percent
1	96	82.8	96	82.8
2	12	10.3	108	93.1
3	4	3.4	112	96.6
4	2	1.7	114	98.3
5	1	0.9	115	99.1
6	1	0.9	116	100.0

Frequency Missing = 1627

46: Aantal bromfietsbijrijders zonder helm, 46^e kolom, 2 posities

BRBIJRZH	Frequency	Percent	Cumulative	
			Frequency	Percent
1	46	86.8	46	86.8
2	4	7.5	50	94.3
3	2	3.8	52	98.1
4	1	1.9	53	100.0

Frequency Missing = 1690

47: Aantal snorfietsbestuurders met helm, 47^e kolom, 2 posities

SNBESTMH	Frequency	Percent	Cumulative	
			Frequency	Percent
1	49	69.0	49	69.0
2	14	19.7	63	88.7
3	5	7.0	68	95.8
5	2	2.8	70	98.6
7	1	1.4	71	100.0

Frequency Missing = 1672

48: Aantal snorfietsbestuurders zonder helm, 48^e kolom, 2 posities

SNBESTZH	Frequency	Percent	Cumulative	
			Frequency	Percent
1	116	50.7	116	50.7
2	44	19.2	160	69.9
3	33	14.4	193	84.3
4	11	4.8	204	89.1
5	7	3.1	211	92.1
6	5	2.2	216	94.3
7	5	2.2	221	96.5
8	2	0.9	223	97.4
9	2	0.9	225	98.3
10	3	1.3	228	99.6
11	1	0.4	229	100.0

Frequency Missing = 1514

49: Aantal snorfietsbijrijders met helm, 49^e kolom, 2 posities

SNBIJRMH	Frequency	Percent	Cumulative	
			Frequency	Percent
1	9	75.0	9	75.0
2	1	8.3	10	83.3
3	1	8.3	11	91.7
11	1	8.3	12	100.0

Frequency Missing = 1731

50: Aantal snorfietsbijrijders zonder helm, 50^e kolom, 2 posities

SNBIJRZH	Frequency	Percent	Cumulative	
			Frequency	Percent
1	22	75.9	22	75.9
2	6	20.7	28	96.6
5	1	3.4	29	100.0

Frequency Missing = 1714

HELMLFTD	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
.	10	0.8	10	0.8
< half jaar	177	14.2	187	15.0
1-2 jaar oud	703	56.5	890	71.5
3-5 jaar oud	237	19.0	1127	90.5
6 en ouder	118	9.5	1245	100.0

SOORT	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
.	141	11.3	141	11.3
integraal	987	79.3	1128	90.6
jet	105	8.4	1233	99.0
overig	12	1.0	1245	100.0

SLUITING	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
.	147	11.8	147	11.8
drukknop	894	71.8	1041	83.6
roller	136	10.9	1177	94.5
overig	68	5.5	1245	100.0

RITLENGT	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
.	5	0.4	5	0.4
0-5 km	426	34.2	431	34.6
6-10 km	311	25.0	742	59.6
> 10 km	503	40.4	1245	100.0

Bijlage 2

Enquêteresultaten per regio

TABLE OF REGIO BY BHELM

REGIO BHELM: Helmdracht ondervraagden

Frequency			
Percent			
Row Pct	Wel	Geen	
Col Pct	helm	1 helm 2	Total
Brabant Zuid-Oost	107	7	114
	9.06	0.59	9.65
	93.86	6.14	
	9.94	6.73	
Twente	115	3	118
	9.74	0.25	9.99
	97.46	2.54	
	10.68	2.88	
Drenthe	148	25	173
	12.53	2.12	14.65
	85.55	14.45	
	13.74	24.04	
Friesland	128	15	143
	10.84	1.27	12.11
	89.51	10.49	
	11.88	14.42	
Zeeland	141	14	155
	11.94	1.19	13.12
	90.97	9.03	
	13.09	13.46	
Rotterdam-Rijnmond	133	13	146
	11.26	1.10	12.36
	91.10	8.90	
	12.35	12.50	
Kennemerland	186	8	194
	15.75	0.68	16.43
	95.88	4.12	
	17.27	7.69	
Utrecht	119	19	138
	10.08	1.61	11.69
	86.23	13.77	
	11.05	18.27	
Total	1077	104	1181
	91.19	8.81	100.00

Frequency Missing = 562

TABLE OF REGIO BY BKINBND

REGIO BKINBND: Sluiting van de kinband vast/los

Frequency			
Percent			
Row Pct	Vast	Los	Total
Col Pct	1	2	
Brabant Zuid-Oost	98	13	111
	9.11	1.21	10.32
	88.29	11.71	
	10.68	8.23	
Twente	100	15	115
	9.29	1.39	10.69
	86.96	13.04	
	10.89	9.49	
Drenthe	121	27	148
	11.25	2.51	13.75
	81.76	18.24	
	13.18	17.09	
Friesland	98	27	125
	9.11	2.51	11.62
	78.40	21.60	
	10.68	17.09	
Zeeland	118	23	141
	10.97	2.14	13.10
	83.69	16.31	
	12.85	14.56	
Rotterdam-Rijnmond	106	21	127
	9.85	1.95	11.80
	83.46	16.54	
	11.55	13.29	
Kennemerland	174	14	188
	16.17	1.30	17.47
	92.55	7.45	
	18.95	8.86	
Utrecht	103	18	121
	9.57	1.67	11.25
	85.12	14.88	
	11.22	11.39	
Total	918	158	1076
	85.32	14.68	100.00

Frequency Missing = 667

TABLE OF REGIO BY BSPELING

REGIO	BSPELING: Speling van de kinband			
Frequency Percent Row Pct Col Pct	Niet over kin	Over Kin	N.v.t.	Total
	1	2	3	
Brabant Zuid-Oost	79 7.67 75.24 11.14	18 1.75 17.14 7.66	8 0.78 7.62 9.30	105 10.19
Twente	62 6.02 54.87 8.74	41 3.98 36.28 17.45	10 0.97 8.85 11.63	113 10.97
Drenthe	89 8.64 64.49 12.55	35 3.40 25.36 14.89	14 1.36 10.14 16.28	138 13.40
Friesland	79 7.67 64.75 11.14	33 3.20 27.05 14.04	10 0.97 8.20 11.63	122 11.84
Zeeland	98 9.51 73.13 13.82	23 2.23 17.16 9.79	13 1.26 9.70 15.12	134 13.01
Rotterdam-Rijnmond	95 9.22 78.51 13.40	11 1.07 9.09 4.68	15 1.46 12.40 17.44	121 11.75
Kennemerland	153 14.85 85.96 21.58	17 1.65 9.55 7.23	8 0.78 4.49 9.30	178 17.28
Utrecht	54 5.24 45.38 7.62	57 5.53 47.90 24.26	8 0.78 6.72 9.30	119 11.55
Total	709 68.83	235 22.82	86 8.35	1030 100.00

Frequency Missing = 713

TABLE OF REGIO BY HVOORHFD

REGIO HVOORHFD: Zit helm goed over voorhoofd?

Frequency			
Percent			
Row Pct	Ja	Nee	Total
Col Pct	1	2	
Brabant Zuid-Oost	103	6	109
	10.11	0.59	10.70
	94.50	5.50	
	11.16	6.25	
Twente	105	11	116
	10.30	1.08	11.38
	90.52	9.48	
	11.38	11.46	
Drenthe	113	24	137
	11.09	2.36	13.44
	82.48	17.52	
	12.24	25.00	
Friesland	96	24	120
	9.42	2.36	11.78
	80.00	20.00	
	10.40	25.00	
Zeeland	126	3	129
	12.37	0.29	12.66
	97.67	2.33	
	13.65	3.13	
Rotterdam-Rijnmond	114	7	121
	11.19	0.69	11.87
	94.21	5.79	
	12.35	7.29	
Kennemerland	163	4	167
	16.00	0.39	16.39
	97.60	2.40	
	17.66	4.17	
Utrecht	103	17	120
	10.11	1.67	11.78
	85.83	14.17	
	11.16	17.71	
Total	923	96	1019
	90.58	9.42	100.00

Frequency Missing = 724

TABLE OF REGIO BY LABEL

REGIO LABEL: Goedkeuringslabel aanwezig?

Frequency			
Percent			
Row Pct	Ja	Nee	
Col Pct	1	2	Total
Brabant Zuid-Oost	101	9	110
	9.28	0.83	10.11
	91.82	8.18	
	10.42	7.56	
Twente	109	7	116
	10.02	0.64	10.66
	93.97	6.03	
	11.25	5.88	
Drenthe	121	28	149
	11.12	2.57	13.69
	81.21	18.79	
	12.49	23.53	
Friesland	105	22	127
	9.65	2.02	11.67
	82.68	17.32	
	10.84	18.49	
Zeeland	136	4	140
	12.50	0.37	12.87
	97.14	2.86	
	14.04	3.36	
Rotterdam-Rijnmond	118	15	133
	10.85	1.38	12.22
	88.72	11.28	
	12.18	12.61	
Kennemerland	168	21	189
	15.44	1.93	17.37
	88.89	11.11	
	17.34	17.65	
Utrecht	111	13	124
	10.20	1.19	11.40
	89.52	10.48	
	11.46	10.92	
Total	969	119	1088
	89.06	10.94	100.00

Frequency Missing = 655

TABLE OF REGIO BY EIGENAAR

REGIO EIGENAAR: 1ste eigenaar van de helm?

Frequency			
Percent			
Row Pct	Ja	Nee	
Col Pct	1	2	Total
Brabant Zuid-Oost	88	23	111
	8.06	2.11	10.16
	79.28	20.72	
	10.13	10.31	
Twente	91	24	115
	8.33	2.20	10.53
	79.13	20.87	
	10.47	10.76	
Drenthe	105	44	149
	9.62	4.03	13.64
	70.47	29.53	
	12.08	19.73	
Friesland	91	36	127
	8.33	3.30	11.63
	71.65	28.35	
	10.47	16.14	
Zeeland	111	31	142
	10.16	2.84	13.00
	78.17	21.83	
	12.77	13.90	
Rotterdam-Rijnmond	112	24	136
	10.26	2.20	12.45
	82.35	17.65	
	12.89	10.76	
Kennemerland	172	15	187
	15.75	1.37	17.12
	91.98	8.02	
	19.79	6.73	
Utrecht	99	26	125
	9.07	2.38	11.45
	79.20	20.80	
	11.39	11.66	
Total	869	223	1092
	79.58	20.42	100.00

Frequency Missing = 651

TABLE OF REGIO BY VERANDER

REGIO VERANDER: Verandering helmoppervlak (stickers/verf)?

Frequency				
Percent				
Row Pct	Nee	Geverfd	Stickers	Total
Col Pct	1	2	3	
Brabant Zuid-Oost	80	11	18	109
	7.33	1.01	1.65	9.99
	73.39	10.09	16.51	
	8.95	18.03	13.24	
Twente	100	3	16	119
	9.17	0.27	1.47	10.91
	84.03	2.52	13.45	
	11.19	4.92	11.76	
Drenthe	99	22	26	147
	9.07	2.02	2.38	13.47
	67.35	14.97	17.69	
	11.07	36.07	19.12	
Friesland	103	5	19	127
	9.44	0.46	1.74	11.64
	81.10	3.94	14.96	
	11.52	8.20	13.97	
Zeeland	105	11	27	143
	9.62	1.01	2.47	13.11
	73.43	7.69	18.88	
	11.74	18.03	19.85	
Rotterdam-Rijnmond	119	3	14	136
	10.91	0.27	1.28	12.47
	87.50	2.21	10.29	
	13.31	4.92	10.29	
Kennemerland	181	1	3	185
	16.59	0.09	0.27	16.96
	97.84	0.54	1.62	
	20.25	1.64	2.21	
Utrecht	107	5	13	125
	9.81	0.46	1.19	11.46
	85.60	4.00	10.40	
	11.97	8.20	9.56	
Total	894	61	136	1091
	81.94	5.59	12.47	100.00

Frequency Missing = 652

TABLE OF REGIO BY SCHADE

REGIO	SCHADE: Schade aan oppervlakte?			
Frequency	Niet	Matig	Veel	Total
Percent				
Row Pct	1	2	3	
Col Pct				
Brabant Zuid-Oost	72 6.59 64.86 12.24	35 3.20 31.53 7.81	4 0.37 3.60 7.02	111 10.16
Twente	76 6.95 64.96 12.93	38 3.48 32.48 8.48	3 0.27 2.56 5.26	117 10.70
Drenthe	49 4.48 33.33 8.33	83 7.59 56.46 18.53	15 1.37 10.20 26.32	147 13.45
Friesland	49 4.48 38.58 8.33	65 5.95 51.18 14.51	13 1.19 10.24 22.81	127 11.62
Zeeland	101 9.24 72.14 17.18	34 3.11 24.29 7.59	5 0.46 3.57 8.77	140 12.81
Rotterdam-Rijnmond	69 6.31 49.64 11.73	65 5.95 46.76 14.51	5 0.46 3.60 8.77	139 12.72
Kennemerland	111 10.16 59.36 18.88	72 6.59 38.50 16.07	4 0.37 2.14 7.02	187 17.11
Utrecht	61 5.58 48.80 10.37	56 5.12 44.80 12.50	8 0.73 6.40 14.04	125 11.44
Total	588 53.80	448 40.99	57 5.22	1093 100.00

Frequency Missing = 650

TABLE OF REGIO BY ONGEVAL: Ongeval, mechanisch contact?

REGIO	ONGEVAL		Total
	Ja	Nee	
Frequency			
Percent			
Row Pct			
Col Pct	1	2	
Brabant Zuid-Oost	41	69	110
	3.73	6.28	10.01
	37.27	62.73	
	9.45	10.38	
Twente	36	80	116
	3.28	7.28	10.56
	31.03	68.97	
	8.29	12.03	
Drenthe	70	80	150
	6.37	7.28	13.65
	46.67	53.33	
	16.13	12.03	
Friesland	55	72	127
	5.00	6.55	11.56
	43.31	56.69	
	12.67	10.83	
Zeeland	48	95	143
	4.37	8.64	13.01
	33.57	66.43	
	11.06	14.29	
Rotterdam-Rijnmond	69	71	140
	6.28	6.46	12.74
	49.29	50.71	
	15.90	10.68	
Kennemerland	76	114	190
	6.92	10.37	17.29
	40.00	60.00	
	17.51	17.14	
Utrecht	39	84	123
	3.55	7.64	11.19
	31.71	68.29	
	8.99	12.63	
Total	434	665	1099
	39.49	60.51	100.00

Frequency Missing = 644

TABLE OF REGIO BY BEBKOM

REGIO BEBKOM: Rit binnen of buiten kom?

Frequency				
Percent				
Row Pct	Binnen	Buiten	Fifty/fifty	Total
Col Pct	1	2	3	
Brabant Zuid-Oost	55	28	36	119
	4.64	2.36	3.04	10.04
	46.22	23.53	30.25	
	10.38	10.94	9.02	
Twente	50	16	47	113
	4.22	1.35	3.97	9.54
	44.25	14.16	41.59	
	9.43	6.25	11.78	
Drenthe	57	52	66	175
	4.81	4.39	5.57	14.77
	32.57	29.71	37.71	
	10.75	20.31	16.54	
Friesland	56	40	44	140
	4.73	3.38	3.71	11.81
	40.00	28.57	31.43	
	10.57	15.63	11.03	
Zeeland	56	27	71	154
	4.73	2.28	5.99	13.00
	36.36	17.53	46.10	
	10.57	10.55	17.79	
Rotterdam-Rijnmond	88	21	36	145
	7.43	1.77	3.04	12.24
	60.69	14.48	24.83	
	16.60	8.20	9.02	
Kennemerland	106	37	53	196
	8.95	3.12	4.47	16.54
	54.08	18.88	27.04	
	20.00	14.45	13.28	
Utrecht	62	35	46	143
	5.23	2.95	3.88	12.07
	43.36	24.48	32.17	
	11.70	13.67	11.53	
Total	530	256	399	1185
	44.73	21.60	33.67	100.00

Frequency Missing = 558

TABLE OF REGIO BY BRTYPE

REGIO BRTYPE: Type bromfiets?

Frequency				
Percent				
Row Pct	Scooter	Automaat	Versnelling	Total
Col Pct	1	2	3	
Brabant Zuid-Oost	92	21	5	118
	7.70	1.76	0.42	9.87
	77.97	17.80	4.24	
	11.12	7.02	7.25	
Twente	78	34	7	119
	6.53	2.85	0.59	9.96
	65.55	28.57	5.88	
	9.43	11.37	10.14	
Drenthe	116	46	12	174
	9.71	3.85	1.00	14.56
	66.67	26.44	6.90	
	14.03	15.38	17.39	
Friesland	94	33	13	140
	7.87	2.76	1.09	11.72
	67.14	23.57	9.29	
	11.37	11.04	18.84	
Zeeland	119	31	3	153
	9.96	2.59	0.25	12.80
	77.78	20.26	1.96	
	14.39	10.37	4.35	
Rotterdam-Rijnmond	93	47	10	150
	7.78	3.93	0.84	12.55
	62.00	31.33	6.67	
	11.25	15.72	14.49	
Kennemerland	138	52	6	196
	11.55	4.35	0.50	16.40
	70.41	26.53	3.06	
	16.69	17.39	8.70	
Utrecht	97	35	13	145
	8.12	2.93	1.09	12.13
	66.90	24.14	8.97	
	11.73	11.71	18.84	
Total	827	299	69	1195
	69.21	25.02	5.77	100.00

Frequency Missing = 548

TABLE OF REGIO BY STEL20

REGIO STEL20: Eeens/oneens met stelling dragen helm
verkleint kans verwonding bij ongeval

Frequency Percent Row Pct Col Pct	Deels eens				Weet Niet	Total
	1	2	3	4		
Brabant Zuid-Oost	111	5	3	0	119	
	9.37	0.42	0.25	0.00	10.04	
	93.28	4.20	2.52	0.00		
	10.31	8.93	6.38	0.00		
Twente	108	7	3	1	119	
	9.11	0.59	0.25	0.08	10.04	
	90.76	5.88	2.52	0.84		
	10.03	12.50	6.38	20.00		
Drenthe	152	13	9	1	175	
	12.83	1.10	0.76	0.08	14.77	
	86.86	7.43	5.14	0.57		
	14.11	23.21	19.15	20.00		
Friesland	123	4	12	1	140	
	10.38	0.34	1.01	0.08	11.81	
	87.86	2.86	8.57	0.71		
	11.42	7.14	25.53	20.00		
Zeeland	144	2	5	1	152	
	12.15	0.17	0.42	0.08	12.83	
	94.74	1.32	3.29	0.66		
	13.37	3.57	10.64	20.00		
Rotterdam-Rijnmond	132	3	6	0	141	
	11.14	0.25	0.51	0.00	11.90	
	93.62	2.13	4.26	0.00		
	12.26	5.36	12.77	0.00		
Kennemerland	182	9	3	0	194	
	15.36	0.76	0.25	0.00	16.37	
	93.81	4.64	1.55	0.00		
	16.90	16.07	6.38	0.00		
Utrecht	125	13	6	1	145	
	10.55	1.10	0.51	0.08	12.24	
	86.21	8.97	4.14	0.69		
	11.61	23.21	12.77	20.00		
Total	1077	56	47	5	1185	
	90.89	4.73	3.97	0.42	100.00	

Frequency Missing = 558

TABLE OF REGIO BY STEL21

REGIO STEL21: Eens/oneens met de verplichting om op de bromfiets een helm te dragen

Frequency	Deels				Weet	Total
Percent	Eens	Eens	Oneens	niet		
Row Pct	1	2	3	4		
Col Pct						
Brabant Zuid-Oost	95	7	17	1	120	
	7.98	0.59	1.43	0.08	10.08	
	79.17	5.83	14.17	0.83		
	10.89	6.67	8.10	25.00		
Twente	95	9	13	1	118	
	7.98	0.76	1.09	0.08	9.91	
	80.51	7.63	11.02	0.85		
	10.89	8.57	6.19	25.00		
Drenthe	117	20	39	0	176	
	9.82	1.68	3.27	0.00	14.78	
	66.48	11.36	22.16	0.00		
	13.42	19.05	18.57	0.00		
Friesland	90	24	25	1	140	
	7.56	2.02	2.10	0.08	11.75	
	64.29	17.14	17.86	0.71		
	10.32	22.86	11.90	25.00		
Zeeland	106	7	40	0	153	
	8.90	0.59	3.36	0.00	12.85	
	69.28	4.58	26.14	0.00		
	12.16	6.67	19.05	0.00		
Rotterdam-Rijnmond	117	6	20	0	143	
	9.82	0.50	1.68	0.00	12.01	
	81.82	4.20	13.99	0.00		
	13.42	5.71	9.52	0.00		
Kennemerland	153	16	26	1	196	
	12.85	1.34	2.18	0.08	16.46	
	78.06	8.16	13.27	0.51		
	17.55	15.24	12.38	25.00		
Utrecht	99	16	30	0	145	
	8.31	1.34	2.52	0.00	12.17	
	68.28	11.03	20.69	0.00		
	11.35	15.24	14.29	0.00		
Total	872	105	210	4	1191	
	73.22	8.82	17.63	0.34	100.00	

Frequency Missing = 552

TABLE OF REGIO BY BCERT

REGIO BCERT: Heeft u een bromfietscertificaat?

Frequency			
Percent			
Row Pct	Ja	Nee	
Col Pct	1	2	Total
Brabant Zuid-Oost	82	36	118
	6.96	3.06	10.02
	69.49	30.51	
	8.83	14.46	
Twente	99	18	117
	8.40	1.53	9.93
	84.62	15.38	
	10.66	7.23	
Drenthe	133	40	173
	11.29	3.40	14.69
	76.88	23.12	
	14.32	16.06	
Friesland	115	24	139
	9.76	2.04	11.80
	82.73	17.27	
	12.38	9.64	
Zeeland	130	23	153
	11.04	1.95	12.99
	84.97	15.03	
	13.99	9.24	
Rotterdam-Rijnmond	119	24	143
	10.10	2.04	12.14
	83.22	16.78	
	12.81	9.64	
Kennemerland	143	48	191
	12.14	4.07	16.21
	74.87	25.13	
	15.39	19.28	
Utrecht	108	36	144
	9.17	3.06	12.22
	75.00	25.00	
	11.63	14.46	
Total	929	249	1178
	78.86	21.14	100.00

Frequency Missing = 565

TABLE OF REGIO BY RIJBEW

REGIO RIJBEW:Geen bromfietscertificaat dan wel rijbewijs?

Frequency			
Percent			
Row Pct	Ja	Nee	
Col Pct	1	2	Total
Brabant Zuid-Oost	34	33	67
	7.89	7.66	15.55
	50.75	49.25	
	16.35	14.80	
Twente	16	29	45
	3.71	6.73	10.44
	35.56	64.44	
	7.69	13.00	
Drenthe	23	21	44
	5.34	4.87	10.21
	52.27	47.73	
	11.06	9.42	
Friesland	15	9	24
	3.48	2.09	5.57
	62.50	37.50	
	7.21	4.04	
Zeeland	22	77	99
	5.10	17.87	22.97
	22.22	77.78	
	10.58	34.53	
Rotterdam-Rijnmond	20	16	36
	4.64	3.71	8.35
	55.56	44.44	
	9.62	7.17	
Kennemerland	48	17	65
	11.14	3.94	15.08
	73.85	26.15	
	23.08	7.62	
Utrecht	30	21	51
	6.96	4.87	11.83
	58.82	41.18	
	14.42	9.42	
Total	208	223	431
	48.26	51.74	100.00

Frequency Missing = 1312

TABLE OF REGIO BY STEL24

REGIO STEL24: Stel dat ik een politieagent was, zou ik u dan een bekeuring kunnen geven omdat u helm niet in orde is?

Frequency						
Percent	Waarsch		Waarsch		Weet	
Row Pct	Wel	Wel	Niet	Niet	Niet	
Col Pct	1	2	3	4	5	Total
Brabant Zuid-Oost	8	6	8	88	2	112
	0.70	0.52	0.70	7.66	0.17	9.75
	7.14	5.36	7.14	78.57	1.79	
	4.94	5.41	6.72	12.22	5.41	
Twente	42	10	4	56	4	116
	3.66	0.87	0.35	4.87	0.35	10.10
	36.21	8.62	3.45	48.28	3.45	
	25.93	9.01	3.36	7.78	10.81	
Drenthe	30	23	32	73	13	171
	2.61	2.00	2.79	6.35	1.13	14.88
	17.54	13.45	18.71	42.69	7.60	
	18.52	20.72	26.89	10.14	35.14	
Friesland	11	22	28	76	3	140
	0.96	1.91	2.44	6.61	0.26	12.18
	7.86	15.71	20.00	54.29	2.14	
	6.79	19.82	23.53	10.56	8.11	
Zeeland	15	6	11	115	2	149
	1.31	0.52	0.96	10.01	0.17	12.97
	10.07	4.03	7.38	77.18	1.34	
	9.26	5.41	9.24	15.97	5.41	
Rotterdam-Rijnmond	7	20	15	89	6	137
	0.61	1.74	1.31	7.75	0.52	11.92
	5.11	14.60	10.95	64.96	4.38	
	4.32	18.02	12.61	12.36	16.22	
Kennemerland	12	10	5	151	2	180
	1.04	0.87	0.44	13.14	0.17	15.67
	6.67	5.56	2.78	83.89	1.11	
	7.41	9.01	4.20	20.97	5.41	
Utrecht	37	14	16	72	5	144
	3.22	1.22	1.39	6.27	0.44	12.53
	25.69	9.72	11.11	50.00	3.47	
	22.84	12.61	13.45	10.00	13.51	
Total	162	111	119	720	37	1149
	14.10	9.66	10.36	62.66	3.22	100.00

Frequency Missing = 594

TABLE OF REGIO BY PAKKANS

REGIO PAKKANS: Hoe groot schat u de kans dat u gepakt wordt als u rijdt zonder helm?

Frequency					
Percent	Niet		Weet		
Row Pct	Groot	Niet	Klein	Niet	
Col Pct	1	2	3	4	Total
Brabant Zuid-Oost	31	30	57	1	119
	2.62	2.54	4.83	0.08	10.08
	26.05	25.21	47.90	0.84	
	7.87	12.15	11.66	1.96	
Twente	50	20	40	8	118
	4.23	1.69	3.39	0.68	9.99
	42.37	16.95	33.90	6.78	
	12.69	8.10	8.18	15.69	
Drenthe	49	44	77	5	175
	4.15	3.73	6.52	0.42	14.82
	28.00	25.14	44.00	2.86	
	12.44	17.81	15.75	9.80	
Friesland	48	43	47	2	140
	4.06	3.64	3.98	0.17	11.85
	34.29	30.71	33.57	1.43	
	12.18	17.41	9.61	3.92	
Zeeland	47	23	80	4	154
	3.98	1.95	6.77	0.34	13.04
	30.52	14.94	51.95	2.60	
	11.93	9.31	16.36	7.84	
Rotterdam-Rijnmond	59	24	48	9	140
	5.00	2.03	4.06	0.76	11.85
	42.14	17.14	34.29	6.43	
	14.97	9.72	9.82	17.65	
Kennemerland	76	42	58	14	190
	6.44	3.56	4.91	1.19	16.09
	40.00	22.11	30.53	7.37	
	19.29	17.00	11.86	27.45	
Utrecht	34	21	82	8	145
	2.88	1.78	6.94	0.68	12.28
	23.45	14.48	56.55	5.52	
	8.63	8.50	16.77	15.69	
Total	394	247	489	51	1181
	33.36	20.91	41.41	4.32	100.00

Frequency Missing = 562

TABLE OF REGIO BY BOETE

REGIO	BOETE: Hoe hoog is boete?				
Frequency					
Percent					
Row Pct	0-30	31-70	71-100	101 en hoger	Total
Col Pct	1	2	3	4	
Brabant Zuid-Oost	3	16	91	9	119
	0.25	1.36	7.73	0.76	10.11
	2.52	13.45	76.47	7.56	
	23.08	7.73	10.47	10.23	
Twente	1	20	89	9	119
	0.08	1.70	7.56	0.76	10.11
	0.84	16.81	74.79	7.56	
	7.69	9.66	10.24	10.23	
Drenthe	0	29	135	9	173
	0.00	2.46	11.47	0.76	14.70
	0.00	16.76	78.03	5.20	
	0.00	14.01	15.54	10.23	
Friesland	0	25	99	15	139
	0.00	2.12	8.41	1.27	11.81
	0.00	17.99	71.22	10.79	
	0.00	12.08	11.39	17.05	
Zeeland	5	16	125	8	154
	0.42	1.36	10.62	0.68	13.08
	3.25	10.39	81.17	5.19	
	38.46	7.73	14.38	9.09	
Rotterdam-Rijnmond	1	25	98	15	139
	0.08	2.12	8.33	1.27	11.81
	0.72	17.99	70.50	10.79	
	7.69	12.08	11.28	17.05	
Kennemerland	2	40	136	11	189
	0.17	3.40	11.55	0.93	16.06
	1.06	21.16	71.96	5.82	
	15.38	19.32	15.65	12.50	
Utrecht	1	36	96	12	145
	0.08	3.06	8.16	1.02	12.32
	0.69	24.83	66.21	8.28	
	7.69	17.39	11.05	13.64	
Total	13	207	869	88	1177
	1.10	17.59	73.83	7.48	100.00

Frequency Missing = 566

TABLE OF REGIO BY ZONDER

REGIO ZONDER: Hoe vaak stapt u zonder helm op brommer?

Frequency							Percent							
Row Pct	Altijd	Vaak	Soms	Zelden	Nooit	Weet								
Col Pct	1	2	3	4	5	Niet	6							
	1	2	3	4	5	6	Total							
Brabant Zuid-Oost	6	10	16	29	54	1	116	0.51	0.85	1.36	2.46	4.58	0.08	9.83
	5.17	8.62	13.79	25.00	46.55	0.86		10.53	8.70	8.04	11.42	9.82	20.00	
Twente	2	11	14	25	65	0	117	0.17	0.93	1.19	2.12	5.51	0.00	9.92
	1.71	9.40	11.97	21.37	55.56	0.00		3.51	9.57	7.04	9.84	11.82	0.00	
Drenthe	12	24	52	44	41	1	174	1.02	2.03	4.41	3.73	3.47	0.08	14.75
	6.90	13.79	29.89	25.29	23.56	0.57		21.05	20.87	26.13	17.32	7.45	20.00	
Friesland	4	18	45	27	44	1	139	0.34	1.53	3.81	2.29	3.73	0.08	11.78
	2.88	12.95	32.37	19.42	31.65	0.72		7.02	15.65	22.61	10.63	8.00	20.00	
Zeeland	15	18	19	27	73	0	152	1.27	1.53	1.61	2.29	6.19	0.00	12.88
	9.87	11.84	12.50	17.76	48.03	0.00		26.32	15.65	9.55	10.63	13.27	0.00	
Rotterdam-Rijnmond	4	10	15	33	81	0	143	0.34	0.85	1.27	2.80	6.86	0.00	12.12
	2.80	6.99	10.49	23.08	56.64	0.00		7.02	8.70	7.54	12.99	14.73	0.00	
Kennemerland	5	10	12	38	131	0	196	0.42	0.85	1.02	3.22	11.10	0.00	16.61
	2.55	5.10	6.12	19.39	66.84	0.00		8.77	8.70	6.03	14.96	23.82	0.00	
Utrecht	9	14	26	31	61	2	143	0.76	1.19	2.20	2.63	5.17	0.17	12.12
	6.29	9.79	18.18	21.68	42.66	1.40		15.79	12.17	13.07	12.20	11.09	40.00	
Total	57	115	199	254	550	5	1180	4.83	9.75	16.86	21.53	46.61	0.42	100.00

Frequency Missing = 563

TABLE OF REGIO BY CTRGZIEN: Heeft u controles langs weg gezien?

REGIO	CTRZGIEN			Total
	Ja	Nee	Weet Niet	
Frequency				
Percent				
Row Pct				
Col Pct	1	2	3	
Brabant Zuid-Oost	47	70	1	118
	3.97	5.91	0.08	9.96
	39.83	59.32	0.85	
	12.11	8.87	12.50	
Twente	42	74	1	117
	3.54	6.24	0.08	9.87
	35.90	63.25	0.85	
	10.82	9.38	12.50	
Drenthe	71	102	1	174
	5.99	8.61	0.08	14.68
	40.80	58.62	0.57	
	18.30	12.93	12.50	
Friesland	29	110	1	140
	2.45	9.28	0.08	11.81
	20.71	78.57	0.71	
	7.47	13.94	12.50	
Zeeland	55	96	1	152
	4.64	8.10	0.08	12.83
	36.18	63.16	0.66	
	14.18	12.17	12.50	
Rotterdam-Rijnmond	36	106	1	143
	3.04	8.95	0.08	12.07
	25.17	74.13	0.70	
	9.28	13.43	12.50	
Kennemerland	63	133	0	196
	5.32	11.22	0.00	16.54
	32.14	67.86	0.00	
	16.24	16.86	0.00	
Utrecht	45	98	2	145
	3.80	8.27	0.17	12.24
	31.03	67.59	1.38	
	11.60	12.42	25.00	
Total	388	789	8	1185
	32.74	66.58	0.68	100.00

Frequency Missing = 558

TABLE OF REGIO BY CTRGHOOR: Iets over controles gehoord?

REGIO	CTRGHOOR			Total
Frequency	Ja	Nee	Weet Niet	
Percent				
Row Pct	1	2	3	
Col Pct				
Brabant Zuid-Oost	33	83	0	116
	2.80	7.04	0.00	9.84
	28.45	71.55	0.00	
	9.30	10.17	0.00	
Twente	43	75	0	118
	3.65	6.36	0.00	10.01
	36.44	63.56	0.00	
	12.11	9.19	0.00	
Drenthe	53	120	2	175
	4.50	10.18	0.17	14.84
	30.29	68.57	1.14	
	14.93	14.71	25.00	
Friesland	36	103	0	139
	3.05	8.74	0.00	11.79
	25.90	74.10	0.00	
	10.14	12.62	0.00	
Zeeland	66	88	0	154
	5.60	7.46	0.00	13.06
	42.86	57.14	0.00	
	18.59	10.78	0.00	
Rotterdam-Rijnmond	32	108	1	141
	2.71	9.16	0.08	11.96
	22.70	76.60	0.71	
	9.01	13.24	12.50	
Kennemerland	48	143	1	192
	4.07	12.13	0.08	16.28
	25.00	74.48	0.52	
	13.52	17.52	12.50	
Utrecht	44	96	4	144
	3.73	8.14	0.34	12.21
	30.56	66.67	2.78	
	12.39	11.76	50.00	
Total	355	816	8	1179
	30.11	69.21	0.68	100.00

Frequency Missing = 564

TABLE OF REGIO BY CTGRLEZE

REGIO CTGRLEZE: Iets over controles gelezen?

Frequency Percent Row Pct Col Pct	Weet			Total
	Ja 1	Nee 2	Niet 3	
Brabant Zuid-Oost	34 2.90 29.31 12.98	82 6.98 70.69 9.12	0 0.00 0.00 0.00	116 9.88
Twente	41 3.49 34.45 15.65	76 6.47 63.87 8.45	2 0.17 1.68 15.38	119 10.14
Drenthe	41 3.49 23.84 15.65	128 10.90 74.42 14.24	3 0.26 1.74 23.08	172 14.65
Friesland	19 1.62 13.67 7.25	117 9.97 84.17 13.01	3 0.26 2.16 23.08	139 11.84
Zeeland	54 4.60 35.06 20.61	100 8.52 64.94 11.12	0 0.00 0.00 0.00	154 13.12
Rotterdam-Rijnmond	21 1.79 15.22 8.02	116 9.88 84.06 12.90	1 0.09 0.72 7.69	138 11.75
Kennemerland	22 1.87 11.52 8.40	169 14.40 88.48 18.80	0 0.00 0.00 0.00	191 16.27
Utrecht	30 2.56 20.69 11.45	111 9.45 76.55 12.35	4 0.34 2.76 30.77	145 12.35
Total	262 22.32	899 76.58	13 1.11	1174 100.00

Frequency Missing = 569

TABLE OF REGIO BY SEXE

REGIO	SEXE: sekse ondervraagde		
Frequency			
Percent			
Row Pct	Man	Vrouw	Total
Col Pct	1	2	
Brabant Zuid-Oost	90	25	115
	7.74	2.15	9.89
	78.26	21.74	
	10.99	7.27	
Twente	82	28	110
	7.05	2.41	9.46
	74.55	25.45	
	10.01	8.14	
Drenthe	123	49	172
	10.58	4.21	14.79
	71.51	28.49	
	15.02	14.24	
Friesland	86	54	140
	7.39	4.64	12.04
	61.43	38.57	
	10.50	15.70	
Zeeland	113	37	150
	9.72	3.18	12.90
	75.33	24.67	
	13.80	10.76	
Rotterdam-Rijnmond	98	42	140
	8.43	3.61	12.04
	70.00	30.00	
	11.97	12.21	
Kennemerland	122	72	194
	10.49	6.19	16.68
	62.89	37.11	
	14.90	20.93	
Utrecht	105	37	142
	9.03	3.18	12.21
	73.94	26.06	
	12.82	10.76	
Total	819	344	1163
	70.42	29.58	100.00

Frequency Missing = 580

TABLE OF REGIO BY LEEFTD

REGIO	LEEFTD					Total
	10-16 ja ar	17-18 ja ar	19-24 ja ar	25-50 ja ar	ouder da n 50	
Brabant ZO	18	38	29	30	5	120
	1.52	3.21	2.45	2.54	0.42	10.15
	15.00	31.67	24.17	25.00	4.17	
	8.07	10.13	11.69	10.95	8.06	
Twente	21	34	26	29	11	121
	1.78	2.88	2.20	2.45	0.93	10.24
	17.36	28.10	21.49	23.97	9.09	
	9.42	9.07	10.48	10.58	17.74	
Drenthe	47	67	29	28	4	175
	3.98	5.67	2.45	2.37	0.34	14.81
	26.86	38.29	16.57	16.00	2.29	
	21.08	17.87	11.69	10.22	6.45	
Friesland	22	43	43	29	3	140
	1.86	3.64	3.64	2.45	0.25	11.84
	15.71	30.71	30.71	20.71	2.14	
	9.87	11.47	17.34	10.58	4.84	
Zeeland	42	60	21	20	11	154
	3.55	5.08	1.78	1.69	0.93	13.03
	27.27	38.96	13.64	12.99	7.14	
	18.83	16.00	8.47	7.30	17.74	
Rotterdam-R	22	47	24	46	4	143
	1.86	3.98	2.03	3.89	0.34	12.10
	15.38	32.87	16.78	32.17	2.80	
	9.87	12.53	9.68	16.79	6.45	
Kennemerland	22	56	40	54	14	186
	1.86	4.74	3.38	4.57	1.18	15.74
	11.83	30.11	21.51	29.03	7.53	
	9.87	14.93	16.13	19.71	22.58	
Utrecht	29	30	36	38	10	143
	2.45	2.54	3.05	3.21	0.85	12.10
	20.28	20.98	25.17	26.57	6.99	
	13.00	8.00	14.52	13.87	16.13	
Total	223	375	248	274	62	1182
	18.87	31.73	20.98	23.18	5.25	100.00

Frequency Missing = 26

TABLE OF REGIO BY RITLENGT

REGIO	RITLENGT			Total
	0-5 km	6-10 km	> 10 km	
Frequency				
Percent				
Row Pct				
Col Pct				
-----+-----+-----+-----+-----				
Brabant ZO	33	35	48	116
	2.95	3.13	4.29	10.38
	28.45	30.17	41.38	
	9.14	11.95	10.34	
-----+-----+-----+-----+-----				
Twente	46	30	46	122
	4.11	2.68	4.11	10.91
	37.70	24.59	37.70	
	12.74	10.24	9.91	
-----+-----+-----+-----+-----				
Drenthe	28	41	85	154
	2.50	3.67	7.60	13.77
	18.18	26.62	55.19	
	7.76	13.99	18.32	
-----+-----+-----+-----+-----				
Friesland	39	40	47	126
	3.49	3.58	4.20	11.27
	30.95	31.75	37.30	
	10.80	13.65	10.13	
-----+-----+-----+-----+-----				
Zeeland	55	44	43	142
	4.92	3.94	3.85	12.70
	38.73	30.99	30.28	
	15.24	15.02	9.27	
-----+-----+-----+-----+-----				
Rotterdam-R	51	29	59	139
	4.56	2.59	5.28	12.43
	36.69	20.86	42.45	
	14.13	9.90	12.72	
-----+-----+-----+-----+-----				
Kennemerland	68	45	75	188
	6.08	4.03	6.71	16.82
	36.17	23.94	39.89	
	18.84	15.36	16.16	
-----+-----+-----+-----+-----				
Utrecht	41	29	61	131
	3.67	2.59	5.46	11.72
	31.30	22.14	46.56	
	11.36	9.90	13.15	
-----+-----+-----+-----+-----				
Total	361	293	464	1118
	32.29	26.21	41.50	100.00

Frequency Missing = 27

TABLE OF REGIO BY HELMLFTD

REGIO	HELMLFTD				
Frequency					
Percent					
Row Pct					
Col Pct	< half j aar	1-2 jaar oud	3-5 jaar oud	6 en oud er	Total
Brabant ZO	4	85	16	11	116
	0.36	7.62	1.43	0.99	10.40
	3.45	73.28	13.79	9.48	
	4.65	12.50	6.87	9.48	
Twente	23	54	31	13	121
	2.06	4.84	2.78	1.17	10.85
	19.01	44.63	25.62	10.74	
	26.74	7.94	13.30	11.21	
Drenthe	11	94	29	20	154
	0.99	8.43	2.60	1.79	13.81
	7.14	61.04	18.83	12.99	
	12.79	13.82	12.45	17.24	
Friesland	1	69	43	12	125
	0.09	6.19	3.86	1.08	11.21
	0.80	55.20	34.40	9.60	
	1.16	10.15	18.45	10.34	
Zeeland	4	107	25	6	142
	0.36	9.60	2.24	0.54	12.74
	2.82	75.35	17.61	4.23	
	4.65	15.74	10.73	5.17	
Rotterdam-R	12	84	27	16	139
	1.08	7.53	2.42	1.43	12.47
	8.63	60.43	19.42	11.51	
	13.95	12.35	11.59	13.79	
Kennemerland	22	114	36	15	187
	1.97	10.22	3.23	1.35	16.77
	11.76	60.96	19.25	8.02	
	25.58	16.76	15.45	12.93	
Utrecht	9	73	26	23	131
	0.81	6.55	2.33	2.06	11.75
	6.87	55.73	19.85	17.56	
	10.47	10.74	11.16	19.83	
Total	86	680	233	116	1115
	7.71	60.99	20.90	10.40	100.00

Frequency Missing = 30

TABLE OF REGIO BY SLUITING

REGIO	SLUITING			
Frequency				
Percent				
Row Pct				
Col Pct	drukknop	roller	overig	Total
Brabant ZO	99	9	3	111
	9.28	0.84	0.28	10.40
	89.19	8.11	2.70	
	11.37	6.77	4.76	
Twente	76	13	23	112
	7.12	1.22	2.16	10.50
	67.86	11.61	20.54	
	8.73	9.77	36.51	
Drenthe	116	32	2	150
	10.87	3.00	0.19	14.06
	77.33	21.33	1.33	
	13.32	24.06	3.17	
Friesland	99	26	0	125
	9.28	2.44	0.00	11.72
	79.20	20.80	0.00	
	11.37	19.55	0.00	
Zeeland	123	3	14	140
	11.53	0.28	1.31	13.12
	87.86	2.14	10.00	
	14.12	2.26	22.22	
Rotterdam-R	96	14	17	127
	9.00	1.31	1.59	11.90
	75.59	11.02	13.39	
	11.02	10.53	26.98	
Kennemerland	166	12	0	178
	15.56	1.12	0.00	16.68
	93.26	6.74	0.00	
	19.06	9.02	0.00	
Utrecht	96	24	4	124
	9.00	2.25	0.37	11.62
	77.42	19.35	3.23	
	11.02	18.05	6.35	
Total	871	133	63	1067
	81.63	12.46	5.90	100.00

Frequency Missing = 78

TABLE OF REGIO BY SOORT

REGIO	SOORT			
Frequency				
Percent				
Row Pct				
Col Pct	integraa	jet	overig	Total
	1			
Brabant ZO	95	14	4	113
	8.85	1.30	0.37	10.52
	84.07	12.39	3.54	
	9.90	13.73	33.33	
Twente	106	7	1	114
	9.87	0.65	0.09	10.61
	92.98	6.14	0.88	
	11.04	6.86	8.33	
Drenthe	139	9	1	149
	12.94	0.84	0.09	13.87
	93.29	6.04	0.67	
	14.48	8.82	8.33	
Friesland	117	9	0	126
	10.89	0.84	0.00	11.73
	92.86	7.14	0.00	
	12.19	8.82	0.00	
Zeeland	126	11	1	138
	11.73	1.02	0.09	12.85
	91.30	7.97	0.72	
	13.13	10.78	8.33	
Rotterdam-R	120	6	4	130
	11.17	0.56	0.37	12.10
	92.31	4.62	3.08	
	12.50	5.88	33.33	
Kennemerland	141	38	1	180
	13.13	3.54	0.09	16.76
	78.33	21.11	0.56	
	14.69	37.25	8.33	
Utrecht	116	8	0	124
	10.80	0.74	0.00	11.55
	93.55	6.45	0.00	
	12.08	7.84	0.00	
Total	960	102	12	1074
	89.39	9.50	1.12	100.00

Frequency Missing = 71